

Praktijkgericht onderzoek

Onderzoek naar verbetering van de studieloopbaanbegeleiding
binnen de opleiding Oefentherapie Cesar

**VOLG JE DE
ONTWIKKELINGEN
OF ONTWIKKEL
JE JEZELF**

Loesje

<i>Naam:</i>	<i>Joni Waagmeester</i>
<i>Studentennummer:</i>	<i>2383810</i>
<i>Cohort:</i>	<i>2013-2014</i>
<i>Naam Studiebegeleider:</i>	<i>Angeline van der Kamp</i>

Inhoudsopgave

Samenvatting	4
Hoofdstuk 1. Aanleiding en probleemstelling	5-6
1.1 Aanleiding en persoonlijke motivatie	5
1.2 Probleemstelling	5-6
1.3 Onderzoeksvraag en deelvragen	6
1.3.1 Onderzoeksvraag	6
1.3.2 Deelvragen	6
Hoofdstuk 2. Theoretisch kader	7-10
2.1 Inleiding	7
2.2 Studieloopbaanbegeleiding	7-8
2.3 Wat motiveert studenten?	8
2.4 Studieloopbaanbegeleider een vak apart	8-9
2.5 Ontwikkeling van het adolescentenbrein	9-10
2.6 Internationale blik op studieloopbaanbegeleiding	10
Hoofdstuk 3. Onderzoeksmethodologie	11-14
3.1 Doel	11
3.2 Paradigma en onderzoeksstrategie	11
3.3 Onderzoeksmethode, instrumenten en onderzoeksgroep	11-12
3.3.1 Fase 1	12
3.3.2 Fase 2	12
3.3.3 Fase 3	12
3.4 Validiteit en betrouwbaarheid	13
3.5 Ethiek	13-14
3.7 Kennisoverdracht	14
Hoofdstuk 4. Data analyse en resultaten	15-22
4.1 Fase 1, interview studieloopbaanbegeleiders	15-16
4.1.1 Inhoud van de studieloopbaanbegeleiding	15
4.1.2 Betrokkenheid studenten	15
4.1.3 Interventies in begeleiden	15-16
4.2 Fase 2, interviews studenten	16-17
4.2.1 Inhoud van de studieloopbaanbegeleiding	16
4.2.2 Betrokkenheid studenten	16-17
4.2.3 Interventies in begeleiden	17
4.3 Fase 3, vragenlijsten studenten	17-22
4.3.1 Tabel 1	17-18
4.3.2 Tabel 2	18
4.3.3 Tabel 3	18
4.3.4 Tabel 4	19
4.3.5 Tabel 5	19
4.3.6 Tabel 6	20

4.3.7 Tabel 7	20
4.3.8 Diagram 1-5	22-22
4.3.9 Tabel 8	22
Hoofdstuk 5. Conclusies en aanbevelingen	23-27
5.1 Deelvraag 1	23
5.2 Deelvraag 2	24
5.3 Deelvraag 3	24-25
5.4 Onderzoeksvraag	25
5.5 Aanbevelingen	25-26
5.6 Discussie	27
Hoofdstuk 6. Evaluatie en reflectie	28-29
Nawoord	29
Literatuur	30-31
Bijlagen	
Bijlage 1. Transcriptie interview studieloopbaanbegeleiders	32-40
Bijlage 2. Transcriptie interview twee 1 ^e jaars studenten	41-43
Bijlage 3. Transcriptie interview 3 ^e jaars student	44-47
Bijlage 4. Transcriptie interview 4 ^e jaars student	48-50
Bijlage 5. Vragenlijst	51-53

Samenvatting

Studenten van de opleiding Oefentherapie Cesar (OTC), krijgen een studieloopbaanbegeleider toegewezen waar de student heen kan met vragen over de studieloopbaan. De inrichting van het onderwijs biedt studenten de mogelijkheid zelf de regie te nemen over hun leerproces en studieloopbaan. Studenten kunnen zelf kiezen of en in welke mate ze begeleiding nodig hebben (Bogerd, 2015).

Binnen de opleiding OTC is één van mijn taken om als studieloopbaanbegeleider studenten te begeleiden. De aanleiding voor dit onderzoek is de lage opkomst van studenten tijdens de geplande begeleidingsmomenten en hun minimale gebruik van de studieloopbaanbegeleiding in het algemeen. Wanneer ze vastlopen in de studie schakelen ze (te) laat hulp in en onze ervaring is, dat ze in het studieproces niet in staat lijken te kijken naar hun eigen aandeel in het probleem. Dit geldt ook voor studenten waar uitdaging in de studie mogelijk is, bijvoorbeeld door het volgen van een excellent traject of pre-master naast de studie. Ook hier is de ervaring dat studenten niet actief om deze uitdaging vragen en nauwelijks bezig zijn met wat dit hen in de toekomst kan opleveren.

Dit praktijkgericht onderzoek richt zich op de inhoud van de studieloopbaanbegeleiding binnen de opleiding OTC. De onderzoeksvraag luidt:

Wat is nodig tijdens de studieloopbaanbegeleiding om studenten mede-eigenaar te maken van hun eigen leerproces en studieloopbaan?

In het theoretisch kader leest u over het doel van de studieloopbaanbegeleiding binnen het beroepsonderwijs, de rol van de studieloopbaanbegeleider hierin en de factoren die ervoor zorgen dat studenten meer betrokken en gemotiveerd raken bij hun eigen studieloopbaan. Om tot beantwoording van de onderzoeksvraag te komen zijn er drie fasen doorlopen. Tijdens fase 1 en 2 zijn interviews afgenomen bij de SLB-ers en studenten over de inhoud van de studieloopbaanbegeleiding. Tijdens fase 3 is aan alle studenten van de opleiding een vragenlijst gestuurd om zicht te krijgen op ervaring van studenten met studieloopbaanbegeleiding.

De resultaten richten zich op aanbevelingen die er voor zorgen dat onder begeleiding van de studieloopbaanbegeleider de student zijn rol als mede-eigenaar over de studieloopbaan gaat nemen. Deze aanbevelingen zijn gericht op de rol van de SLB-ers, de inhoud van de begeleidingsmomenten en een aantal organisatorische aanbevelingen die de SLB kan verbeteren.

Hoofdstuk 1. Aanleiding en probleemstelling

1.1 Aanleiding en persoonlijke motivatie

Sinds oktober 2009 ben ik werkzaam in het hoger beroepsonderwijs op de opleiding Oefentherapie Cesar (hierna OTC). Eén van mijn uitvoerende taken is studieloopbaanbegeleiding (hierna SLB). Deze functie wordt in dit onderzoek belicht. In tegenstelling tot een aantal jaren geleden is de SLB losgekoppeld van het onderwijs. Dit betekent dat er geen studiepunten aan gekoppeld zijn en dat SLB volledig vrijblijvend is voor studenten. SLB-ers hebben de taak studenten te monitoren en ze begeleiden waar nodig. Studenten kunnen zelf kiezen of en in welke mate ze begeleiding nodig hebben (Bogerd, 2015). De ervaring van SLB-ers is dat studenten te laat aan de bel trekken en het belang van het gebruik van SLB onvoldoende zien. Met name in de eerste 2 jaar van de studie lijkt dit lastig voor studenten. Om een beeld te krijgen hoe de SLB ervaren wordt zijn de studenten en de SLB-ers de hoofdpersonen in dit onderzoek.

De uitspraak *'de geleerde is niet degene die de goede antwoorden levert, maar die de goede vragen stelt'* (Claude Lévi-Strauss) is de aanleiding voor dit onderzoek. Wordt de dialoog aangegaan met studenten en wordt studenten genoeg ruimte gegeven om verantwoording te nemen en mede-eigenaar te zijn van hun studieloopbaan? Wat vraagt dit van studieloopbaanbegeleiders en studenten? De dialoog met studenten en SLB-ers is nodig om hierachter te komen. De inhoud moet gaan over hoe de studieloopbaangesprekken verbeterd kunnen worden, waarbij de student meer betrokken wordt en mede-eigenaar is van zijn eigen studieloopbaan.

1.2 Probleemstelling

Elke student heeft tijdens zijn studie een SLB-er. Tijdens gesprekken met de SLB-er wordt gekeken naar belemmerende en bevorderende factoren in de studie. Indien nodig worden er stappen ondernomen die er voor zorgen dat de student weer verder kan. Elke student is anders en leert anders en het vraagt van de SLB-er kennis en vaardigheid om aan te sluiten bij het zelf- en toekomstbeeld van de student tijdens zijn studieloopbaan (Meijers & Kuijpers, 2010). De ervaring van SLB-ers vanuit de opleiding OTC is dat studenten (te) laat hun SLB-er inschakelen als ze vastlopen in hun studie, de opkomst bij SLB-momenten is laag en de reflectie op het eigen handelen is zwak. Problemen die studenten ervaren worden geprojecteerd op anderen (studie, thuissituatie) in plaats van dat er gekeken wordt naar de eigen rol in het probleem. Studenten haken af als het even niet meer lukt. Dit uit zich in studievertraging, stoppen met de stage of de opleiding. Deze observaties worden in de literatuur ondersteund. Uit onderzoek van Kuipers & Meijers (2008) blijkt dat studenten onvoldoende worden uitgedaagd om actief te participeren in hun eigen leerproces, terwijl dit er juist voor zorgt dat studenten gemotiveerd raken. Vanuit de vooropleiding wordt er onvoldoende aandacht besteed aan zelfreflectie. Dit zorgt ervoor dat studenten nauwelijks weten wat reflecteren is waardoor de stap naar reflecteren in het beroepsonderwijs groot is. Kuipers & Meijers (2008) spreken over reflectiedwang in plaats van een leermoment. Vanuit de motivatiepsychologie worden 'participatie' en 'medezeggenschap' als de twee belangrijkste factoren genoemd om motivatie te vergroten (Ajzen & Fishbein, 1980). Vraag gestuurd onderwijs waarbij studenten verantwoording leren nemen over hun eigen studieloopbaan en waarbij de docent deze verantwoordelijkheid ondersteunt is een tweede motiverende factor (Andel, Oldeboom & Akker, 2010). Studenten zijn in deze fase van hun leven weinig toekomstgericht. Dit heeft te maken met de rijpingsfase in de hersenen die in

volle gang is op het moment dat een student start in het beroepsonderwijs (Jolles, 2011). De onderzoeksvraag die voort komt uit de beschreven probleemstelling luidt: wat is nodig tijdens de studieloopbaanbegeleiding om studenten mede-eigenaar te maken van hun eigen leerproces en studieloopbaan? Aan de hand van een ontwerp onderzoek wordt een antwoord gezocht op deze vraag. Uiteindelijk zal dit resulteren in aanbevelingen die de kwaliteit van de studieloopbaanbegeleiding verbetert.

1.3 Onderzoeksvraag en deelvragen

De volgende onderzoeksvraag en deelvragen zijn tot stand gekomen vanuit de probleemstelling.

1.3.1 Onderzoeksvraag

Wat is nodig tijdens de studieloopbaanbegeleiding om studenten mede-eigenaar te maken van hun eigen leerproces en studieloopbaan?

1.3.2 Deelvragen

1. Wat levert de studieloopbaanbegeleiding op voor studenten?
2. Welke betekenis heeft betrokkenheid van de student tijdens de studieloopbaanbegeleiding op het mede-eigenaarschap van de studieloopbaan?
3. Welke interventies in de begeleiding zetten SLB-ers in om studenten aan te zetten tot reflectie?

Hoofdstuk 2. Theoretisch kader

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk richt zich op de theoretische onderbouwing van de probleemstelling en onderzoeksvraag. De gebruikte literatuur komt uit onderzoeken en artikelen met betrekking tot het effect van studieloopbaanbegeleiding en de rol van SLB-ers en studenten. In het kader van internationalisering is literatuur toegevoegd over de effecten van studieloopbaanbegeleiding in het buitenland.

2.2 Studieloopbaanbegeleiding

Om inzicht te krijgen in studieloopbaanbegeleiding wordt dit begrip eerst gedefinieerd. Het doel van SLB is dat talenten bij de student worden ontwikkeld en de studie succesvol wordt afgerond (Mittendorf & Kienhuis, 2014). Vanuit de SLB wordt ondersteuning geboden bij het plannen en zicht houden op de studievoortgang, het leren studeren en reflecteren op de studieloopbaan en het maken van keuzes en zelf verantwoording nemen. SLB is een schakel in de begeleiding van studenten tijdens de studieloopbaan, van leerling naar student naar professional (Mittendorf & Kienhuis, 2014).

Studieloopbaanbegeleiding wordt omschreven als: het bieden van een leeromgeving die studenten in staat stelt hun mogelijkheden, kansen en wensen te herkennen en te benutten. Dit vraagt om reflectievermogen en het vermogen en de bereidheid tot het exploreren van loopbaanmogelijkheden (Kuijpers & Meijers, 2009). Studenten ontwikkelen vijf loopbaancompetenties (Kuijpers, 2003; Kuijpers & Meijers, 2009). Deze zijn, capaciteitenreflectie (onderzoeken van je eigen sterke kanten); motievenreflectie (onderzoeken van wensen en waarden die de student belangrijk vindt); werkexploratie (onderzoeken van werkmogelijkheden); loopbaansturing (maken van weloverwogen keuzes en het ondernemen van acties om werk en leren aan te laten sluiten bij kwaliteiten van de student) en netwerken (opbouwen en onderhouden van contacten gericht op loopbaanontwikkeling). De ontwikkeling van deze competenties vereist een loopbaangerichte leeromgeving die stimulerend is. De student moet in deze loopbaangerichte leeromgeving de mogelijkheid krijgen levensechte praktijkervaringen op te doen en invloed uit te oefenen op zijn eigen leerproces. Voor dit leerproces zijn reflectievaardigheden van belang. De basis om dit te ontwikkelen is het in dialoog zijn met de omgeving. In de loopbaandialoog is de student een gesprekspartner in gesprek met de SLB-er en leert de student van concrete ervaringen in een praktijkgerichte context. Bij voorkeur gebeurt dit op een vraag gestuurde manier waarbij de student met leervragen komt (Kuijpers & Meijers, 2009).

In mijn rol als SLB-er ervaar ik dat het aangaan van de dialoog lastig kan zijn omdat de student het moeilijk vindt om leervragen te formuleren en een reflectieve houding aan te nemen. De student kan zich afhankelijk opstellen en de leervraag in de handen van de SLB-er leggen. Dit vraagt van de SLB-er kennis over het inzetten van vraag gestuurde gespreksvoering en andere gesprekstechnieken die er voor zorgen in dialoog te blijven met de student (Mittendorf & Kienhuis, 2014). Het behalen van de genoemde loopbaancompetenties binnen de opleiding OTC is mogelijk, aangezien de opleiding praktijkervaringen biedt en studenten de mogelijkheid krijgen deze te exploreren. Studieloopbaanbegeleiding is een belangrijk onderdeel in het vergroten van studiesucces. Een gebrek aan studiebegeleiding is een belangrijke factor voor studieovertraging (Schmidt & Simons, 2011). De rol van SLB binnen de opleiding OTC is de laatste jaren kleiner geworden. Het heeft in plaats van een verplicht een vrijblijvender karakter gekregen.

Studenten kunnen zelf kiezen of en in welke mate ze begeleiding nodig hebben. In de praktijk valt op dat studenten het belang van contact met de SLB-er onvoldoende inzien en daardoor (te) laat aan de bel trekken als ze vast lopen in de studie. Kuijpers & Meijers (2009) geven aan dat studenten het meest met medestudenten spreken over hun studieloopbaan. Met SLB-ers wordt hierover veel minder gesproken. De inhoud van de gesprekken met de SLB-er gaat eerder over dreigen tot uitvallen. Oorzaak hiervoor is dat de SLB-er en de student slechts 1-4 keer per jaar met elkaar spreken (Kuijpers & Meijers, 2009). In het kader van dit onderzoek is het zinvol om te kijken of de vorm van SLB die we nu hanteren, aansluit bij de wensen van de student.

2.3 Wat motiveert studenten?

Factoren die de motivatie van studenten verhogen zijn actieve participatie en zeggenschap over het eigen leerproces en de loopbaan (Ajzen & Fishbein, 1980; Kuijpers & Meijers, 2009). De 'self determination theory' van Ryan & Deci (2000) sluit hierbij aan. De kwaliteit van en het plezier in leren wordt groter als de intrinsieke motivatie wordt gestimuleerd door de omgeving. De 3 psychologische basisbehoeften voor persoonlijke ontwikkeling en optimaal functioneren zijn; autonomie, verbondenheid en zich competent voelen (Ryan & Deci, 2000). Korthagen & Vasolos (2007) schrijven dat leren van binnenuit de sleutel is tot succes. Dit begint bij de kern van de persoon. Er ontstaat een 'flow' op het moment dat een student intrinsiek gemotiveerd is om iets te doen. Dit leidt tot vervulling van de drie menselijke basisbehoeften beschreven door Ryan & Deci. Daarbij is het van belang in de begeleiding naast de student te staan en deze te ondersteunen.

Op het moment dat er gevraagd wordt om reflectie, ervaren studenten dit als verplichting. Dit heeft vooral te maken met het feit dat er te pas en te onpas gevraagd wordt om reflectieverslagen. Dit roept weerstand op bij studenten. Het wordt een routine verplichting zonder leerresultaat (Kinkhorst, 2010; Luken, 2010; Mittendorf & Kienhuis, 2014). Studenten weten niet wat reflecteren is en missen kennis over het gebruik van effectieve reflectiemodellen. Ook tijdens de SLB wordt gevraagd om reflectie, maar het loopt zijn doel voorbij als reflecteren geen leerresultaat oplevert. Dit wekt toenemende ontevredenheid op bij studenten (Luken, 2010). Om terug te komen op de loopbaancompetenties genoemd in paragraaf 2.2, zijn er twee competenties die ingaan op reflectie. Dit zijn de motievenreflectie (het onderzoeken van wensen en waarden die de student belangrijk vindt) en capaciteitenreflectie (onderzoeken van je eigen sterke kanten). Een reflectieve en activerende gespreksvorm en het spreken over zelf- en toekomstbeelden draagt positief bij aan de ontwikkeling van de competenties motieven- en capaciteitenreflectie (Mittendorf & Kienhuis, 2014). Kuijpers & Meijers (2011) geven aan dat motivatieproblemen bij studenten deels worden veroorzaakt door het feit dat studenten geen duidelijk toekomstbeeld hebben. Uit verschillende onderzoeksresultaten blijkt dat tijdens de opleiding onvoldoende wordt gesproken met studenten over hun toekomstbeeld (Kuijpers & Meijers, 2011). Dit onderzoek richt zich op wat studenten nodig hebben om tot reflecteren te komen waarbij er een duidelijk leerresultaat is.

2.4 studieloopbaanbegeleider een vak apart

De drie begeleidingselementen binnen de SLB zijn: begeleiden bij studievoortgang, bij loopbaanontwikkeling en bij professionele ontwikkeling. Deze drie elementen leiden tot persoonlijke ontwikkeling van de student (Mittendorf & Kienhuis, 2014). Effectieve SLB kan alleen maar als de visie hierover binnen de opleiding helder is en het door het hele team gedragen wordt. Opleidingen die goed scoren op de kwaliteit van SLB hebben goed

nagedacht over de visie waar het team zich aan verbonden voelt en waarin helder staat beschreven wat ze willen bereiken binnen de SLB. De voorkeur gaat uit naar een vaste SLB-er voor elke student (Mittendorf & Kienhuis, 2014).

Uit onderzoek van Kuipers & Meijers (2010) blijkt dat SLB-ers zichzelf hoog inschatten en bekwaam vinden in hun vak. Een aantal kenmerken van succesvolle SLB-ers zijn dat de ambitie van de student centraal staat, ze betrokken zijn, iets willen bereiken bij de student en energie krijgen van het contact met studenten (Meijers & Kuipers, 2010).

Om studenten te leren reflecteren en leervragen te formuleren is begeleiding noodzakelijk (Meijers & Kuipers, 2010). Er zijn verschillende begeleidingsstrategieën die een positieve uitwerking hebben op studenten. In de veelheid van theorieën en onderzoeken blijken twee soorten interventies steeds effectief, namelijk laten ervaren op basis van eigen vragen (student gestuurde gesprekken) en gesprekken hierover gericht op de toekomst in de vorm van een dialoog (Kinkhorst, 2010; Meijers & Kuipers, 2010). Met student gestuurde gesprekken wordt bedoeld dat de student medezeggenschap heeft in het gesprek en dat de SLB-er actief werkt aan het zelfsturend vermogen van de student. De gesprekken vinden plaats in dialoog in plaats van monoloog, waarin de student een belangrijke gesprekspartner is. De SLB-er leert de student te reflecteren en zet aan tot een onderzoekende houding en uitdagende activiteiten binnen de loopbaan (Andel, Oldeboom & Akker, 2010; Meijers & Kuipers, 2010). In de praktijk blijkt dat SLB-ers tijdens gesprekken met studenten meer informatie geven (monoloog) dan dat ze de student in staat stellen tot nadenken over het handelen met betrekking tot de eigen loopbaan (Kuipers & Meijers, 2009).

Kienhuis (2008) geeft het belang van oplossingsgericht werken aan, zodat de student expert wordt in het bedenken van eigen oplossingen. Oplossingsgericht werken gaat uit van denken in mogelijkheden en deel uitmaken van de oplossing. De komt vanuit de persoon zelf en de focus ligt op de gewenste toekomst (Bannink, 2013).

In dit onderzoek wordt bekeken of de effectieve vormen van begeleiden zoals hierboven beschreven voldoende ingezet worden tijdens de SLB.

2.5 Ontwikkeling van het adolescentenbrein

Het brein is tussen het 10^e en 25^e levensjaar in ontwikkeling. De prefrontale cortex en de verbinding met de rest van de hersenen ontwikkelt zich nog volop na het 16^e levensjaar en dit gaat door tot ergens in de 20. Daarbij gaat de ontwikkeling bij meisjes sneller dan bij jongens en zit er een individuele variabiliteit in de breinontwikkeling van mensen (Jolles, 2007). In de prefrontale cortex bevinden zich planning- en controlefuncties die iemand in staat stellen om een plan te maken, prioriteiten te stellen, probleemoplossend gedrag te laten zien, keuzes te maken op grond van sociale, emotionele en rationele criteria en zelfevaluatie. De ontwikkeling van de hersenen is geen autonoom proces maar gebeurt in reactie op de omgeving (Jolles, 2007). De omgeving, waaronder de opleiding heeft een belangrijke rol door studenten te begeleiden in het maken van keuzes en het overzien van consequenties op de korte en lange termijn (Jolles, 2007).

Crone (2008) schrijft dat het creatieve brein van adolescenten flexibeler is. Dit heeft te maken met een overmaat aan grijze cellen in de hersenen die afneemt naarmate je ouder wordt. Volwassenen nemen beslissingen via cognitieve gebaande paden, bij adolescenten zijn deze paden nog flexibel en zijn er minder cognitieve en fysieke remmingen. Crone (2008) geeft aan dat adolescenten binnen het schoolsysteem meer aangesproken zouden moeten worden op het creatieve brein. Een dialoog met studenten zou kunnen leiden tot

creatieve oplossingen (Crone, 2008).

Voor de onderzoeksvraag is de ontwikkeling van het adolescentenbrein van belang om aan te sluiten bij studenten in de begeleiding. Er wordt van studenten een grote mate van zelfstandigheid gevraagd in de opleiding. Studenten moeten zelf inschatten of en wanneer ze SLB nodig hebben is de onderwijsvisie (Bogerd, 2015). De ontwikkelingspsychologie laat zien dat deze zelfstandigheid een stap te ver is en dat dit per individu verschilt. De omgeving (in dit geval de SLB-er) heeft een belangrijke rol in het begeleiden en ondersteunen van studenten om de rijping van de prefrontale cortex te stimuleren. Het gebruik maken van het creatieve brein door studenten te betrekken in het meedenken over oplossingen, kan zorgen voor motivatie en betrokkenheid (Crone, 2008).

2.6 Internationale blik op studieloopbaanbegeleiding

In verschillende landen is onderzoek gedaan naar het effect van SLB. In Schotland heeft een onderzoek plaatsgevonden onder 1500 studenten. In dit onderzoek komt naar voren dat studenten die tijdens de studie heldere doelen hebben voor hun vervolgstudie of werk, meer plezier hebben tijdens de studie, harder werken en betere prestaties leveren. Dit geldt zowel voor jongens en meisjes en voor alle niveaus (Careers Scotland, 2004).

Teuscher (2003) heeft in Zwitserland een studieloopbaan programma ontwikkeld van 6 uur voor een groep van 10-12 leerlingen in de laatste fase van het voortgezet onderwijs. De training is gebaseerd op psychologische besluitvormingstheorieën. In vergelijking met een controlegroep waren er positieve effecten op het gebied van attitude, nemen van beslissingen en concrete persoonlijke doelen.

Uit een Amerikaans onderzoek onder eerstejaars studenten blijkt dat een studieloopbaancursus van 6 weken 1 uur per week leidt tot meer zelfvertrouwen en een vermindering van irrationele ideeën over de eigen loopbaanontwikkeling (Reese & Miller, 2010).

Uit bovenstaande internationale meta-studies die Meijers, Kuijpers & Winters (2010) hebben bekeken en vergeleken blijkt dat SLB een positief effect heeft op het zelfvertrouwen van studenten en het ontwikkelen van een proactieve coping stijl. Het belang van concrete werkervaringen tijdens de studie wordt hierbij benadrukt. Luken (2011) beschrijft dat SLB in het buitenland beter wordt beoordeeld dan in Nederland. De betere beoordeling van SLB in het buitenland heeft wellicht te maken met het feit dat de Nederlandse SLB vanuit onderwijsinstellingen minder prioriteit heeft. Gebrekkige professionaliteit van SLB-ers en onvoldoende relevante scholing worden als andere oorzaken genoemd. Veel SLB-ers krijgen het in hun takenpakket erbij zonder affiniteit te hebben met SLB. De genoemde oorzaken zorgen er dikwijls voor dat de belangrijke dialoog tussen SLB-er en student uitblijft.

De koppeling naar dit onderzoek is dat vanuit de literatuur de positieve effecten gehaald worden die SLB op studenten heeft. Studenten nemen een proactieve houding aan, ontwikkelen hun attitude en presteren beter (Meijers, Kuijpers, & Winters, 2010). De professionaliteit van en de affiniteit met SLB hebben invloed op de begeleiding van studenten blijkt uit internationaal onderzoek. Dit is van belang om met studenten de dialoog aan te gaan (Luken, 2011).

Hoofdstuk 3. Onderzoeksmethodologie

Dit hoofdstuk richt zich op verschillende aspecten rondom de onderzoekstrategie die past bij dit onderzoek.

3.1 Doel

Dit ontwerponderzoek richt zich op verbeteringen in de studieloopbaanbegeleiding met als doel studenten mede-eigenaar te laten worden van hun eigen studieloopbaan. Zowel de SLB-ers als de studenten spelen een rol in het onderzoek om erachter te komen wat hun idee is over de inhoud van de SLB. Door zicht te krijgen op wat goed gaat en wat er verbeterd kan worden, kan er aan de opleiding OTC aanbevelingen gedaan worden die de kwaliteit van de studieloopbaangesprekken ten goede komen.

3.2 paradigma en onderzoeksstrategie

In dit onderzoek wordt gebruik gemaakt van het kritisch emancipatorisch paradigma. Kritisch staat voor betrokkenheid in de samenleving, emancipatorisch voor het bevorderen van een bepaald proces in de samenleving. Binnen dit paradigma is er de wens iets aan een bestaande situatie, in dit geval de SLB in kaart te brengen en te verbeteren. Dit gebeurt door interviews af te nemen bij de SLB-ers van de opleiding OTC en vier studenten. Bij alle studenten van de opleiding OTC wordt een vragenlijst afgenomen. De veiligheid waarborgen van een ieder is hierbij van belang, zo ook de structuur tijdens de verschillende fasen van het onderzoek (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011).

Er wordt ook gebruik gemaakt van het interpretatieve paradigma, aangezien er gekeken wordt naar het verhelderen en begrijpen van een praktijkproces binnen de opleiding (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011).

In dit onderzoek wordt het ontwerponderzoek als onderzoeksstrategie gehanteerd. Het doel van een ontwerponderzoek is om een bijdrage te leveren aan de oplossing van een onderwijsprobleem in de vorm van een interventie(s) (Berg & Kouwenhoven, 2008). Het praktijkprobleem wordt onderzocht in de specifieke context en de betrokkenen (in dit geval de SLB-ers en studenten) worden in de verschillende fasen van het onderzoek betrokken. Het ontwerponderzoek kan gekarakteriseerd worden door de CIMO-logica. C – context, I – interventie, M – mechanisme, - O – outcome (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011). Dit houdt in dat vanuit een praktijkprobleem in de onderzoeksfase het exacte probleem wordt vastgesteld (C). Op grond van onderzoek wordt een nieuw of verbeterd product ontworpen (I) dat het probleem zou moeten oplossen (O). Ontwerponderzoek combineert de praktijk en theorie. Het probleem wat in de praktijk wordt vastgesteld wordt onderbouwd met literatuur. Het ontwerponderzoek bestaat uit een vooronderzoek, een ontwerpfasen en een evaluatiefase (Berg & Kouwenhoven, 2008). Dit verloopt in een cyclisch proces waarbij de evaluatiefase aanleiding kan zijn voor een nieuw onderzoek (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011).

3.3 Onderzoeksmethode, instrumenten en onderzoeksgroep

Tijdens het vooronderzoek zijn vanuit de probleemstelling de deelvragen en onderzoeksvraag opgesteld en onderbouwd met relevante literatuur. Na goedkeuring van de opleidingsmanager is er gestart met het praktische gedeelte van het onderzoek. De onderzoeksmethode bestaat uit drie fasen. In fase 1 en 2 zijn semigestructureerde interviews afgenomen bij SLB-ers en studenten. Er is voor semigestructureerde interviews gekozen

zodat naast een aantal vaste vragen er ook ruimte is voor vrije invulling om zo veel mogelijk informatie te krijgen. Het doel van de interviews is om een beeld te krijgen van de inhoud van de SLB gezien vanuit de SLB-ers en vanuit de student. In fase 3 is er een vragenlijst naar alle studenten van de opleiding uitgezet. Het doel van de vragenlijst is om van alle studiejaren een beeld te krijgen van de inhoud en de tevredenheid van de SLB. De vragenlijst bevat een kwantitatief en kwalitatief deel om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van de inhoud. Bij het kwantitatieve deel is gekozen voor een 4-puntsschaal van zeer tevreden tot zeer ontevreden, een meerkeuze vraag en een 10-puntsschaal. Bij elke vraag is een open gedeelte toegevoegd met de vraag 'wat vind je goed en wat is je tip?' Hier volgt per fase hoe deze er uit ziet.

Tabel 1. Overzicht van de drie fasen

Fase	Gebruikt instrument	Wie	Aantal
1	Semigestructureerd interview	SLB-ers	4
2	Semigestructureerd interview	Studenten	4
3	Digitale vragenlijst	Studenten	250

3.3.1 Fase 1

Er is contact gezocht met de vier SLB-ers met de vraag deel te nemen aan het onderzoek. Drie van de vier SLB-ers stemden in met een interview.

Het interview is met alle drie de SLB-ers tegelijk afgenomen. Hier is voor gekozen om de SLB-ers op elkaar te laten reageren en aan te vullen waar nodig. De SLB-ers hebben een gelijkwaardige rol waardoor beïnvloeding van elkaar minimaal is. Het interview is opgenomen op video en daar is een transcriptie van gemaakt (zie bijlage 1). De SLB-er die niet bij het interview aanwezig kon zijn, is gevraagd om het uitgewerkte interview te lezen en aan te vullen. Na goedkeuring zijn deze aanvullingen aan het uitgewerkte interview toegevoegd (zie bijlage 1). Het interview is geanalyseerd naar aanleiding van een aantal kernwoorden vanuit de deelvragen.

3.3.2 Fase 2

Een aantal studenten uit jaar 1,2,3 en 4 zijn benaderd voor een interview. Vier studenten (twee 1^e jaars studenten, een 3^e jaars student en 4^e jaars student) hebben hier positief op gereageerd. De interviews zijn per studiejaar afgenomen. Hier is voor gekozen zodat de studenten elkaar niet konden beïnvloeden en vanuit hun eigen ervaringen hebben geantwoord. Er is tijdens deze fase geen 2^e jaars student geïnterviewd, maar de 3^e en 4^e jaars student hebben wel informatie gegeven over hun ervaringen in eerdere studiejaren. De interviews zijn op video opgenomen en daar is een transcriptie van gemaakt (zie bijlage 2-4). Het interview is geanalyseerd naar aanleiding van een aantal kernwoorden vanuit de deelvragen.

3.3.3 Fase 3

De digitale vragenlijst (zie bijlage 5) is uitgezet bij alle studenten uit jaar 1 t/m 4 en de langstudeerders. Dit zijn 250 respondenten. De gegevens uit de volledig ingevulde vragenlijsten zijn geanalyseerd. De vragenlijst is via de mail verstuurd en er zijn 2 reminders verstuurd om de respons te vergroten. 61 respondenten hebben gereageerd, dit is 25% van het totaal aantal respondenten.

3.4 Validiteit en betrouwbaarheid

Het doen van praktijkgericht onderzoek is kwetsbaar. Dit heeft te maken met de positie van de deelnemers. Het is van belang om een klimaat te creëren waarbij de deelnemers aan het onderzoek zich vrij voelen om te zeggen wat ze willen. Het onderzoeksproces en de uitkomsten worden daardoor beter (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011). In dit onderzoek is aan alle deelnemers gemeld dat de gegevens geanonimiseerd worden. Het is van belang de ethische principes (Boerman, 2008) constant in de gaten te houden om de validiteit en betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen. Naast de deelnemers in het onderzoek is het sparren met critical friends noodzakelijk om met meerdere ogen kritisch te kijken naar het verloop van het onderzoek (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011). Door het gebruik van verschillende onderzoeksinstrumenten (fase 1,2 en 3), ontstaat er triangulatie die de kwaliteit en betrouwbaarheid moet waarborgen. De deelvragen en onderzoeksvraag worden beantwoord vanuit de data-analyse verkregen uit de interviews en de vragenlijsten. Dit wordt onderbouwd vanuit het theoretisch kader. De conclusies en aanbevelingen vanuit de onderzoeksvraag zijn overhandigd aan de opleiding OTC (Lange, Schuman, & Montesano Montessori, 2011).

3.5 Ethiek

De wijze van dit onderzoek voldoet aan de zes principes beschreven door Boerman (2008). Tot het principe vertrouwen behoort zorgvuldige omgang met gegevens van de onderzoeksgroep vanuit de afgenomen interviews en de vragenlijsten, het gebruik van literatuur en het nakomen van gemaakte afspraken. Tot het principe zorgvuldigheid behoort het zorgvuldig opzetten en uitvoeren van het onderzoek. De studenten en SLB-ers zijn op de hoogte gebracht dat gegevens geanonimiseerd worden. Met de gegevens van de onderzoeksgroep dient zorgvuldig om te worden gegaan. Tot het principe volledigheid en selectiviteit behoort dat er geen gegevens achtergehouden mogen worden. De interviews die zijn afgenomen bij SLB-ers en studenten zijn volledig uitgeschreven om transparant te zijn. Deze interviews zijn bijgevoegd in bijlage 1-5. De vragenlijsten die zijn afgenomen bij alle studenten zijn onderverdeeld in studiejaren, zodat per jaar een beeld weergegeven kan worden van de SLB. De vragenlijst bevat een open deel zodat studenten de mogelijkheid krijgen volledig te zijn in wat ze kwijt willen over de SLB. In het onderzoek wordt gebruik gemaakt van kwalitatieve instrumenten door gebruik te maken van het afnemen van interviews en een open deel in de vragenlijst. Er wordt ook gebruik gemaakt van een kwantitatief instrument, namelijk de gesloten vragen in de vragenlijst. Van het principe concurrentie is weinig sprake in dit onderzoek. Er is behoefte binnen de opleiding Oefentherapie Cesar om te verbeteren en de kwaliteit in het onderwijs te vergroten. Het doen van onderzoek vanuit de masters die verschillende collega's volgen wordt met enthousiasme ontvangen, zo ook dit praktijkgericht onderzoek. Voor dit onderzoek is samenwerking met SLB collega's en studenten van belang om het onderzoek tot een goed einde te brengen. Daarnaast is samenwerking met de onderzoeksbegeleider en andere onderzoekers noodzakelijk om mijn kennis op het gebied van onderzoek te vergroten. Tot het principe publicatie behoort het delen van kennis die uit het onderzoek naar voren is gekomen. Voor verdere ontwikkelingen in het onderwijs is het doen van onderzoek en het delen van onderzoeksgegevens noodzakelijk. De uitkomsten van dit onderzoek worden gedeeld met de opleiding OTC om de kwaliteit op het gebied van SLB te vergroten. Tot het principe onderzoek en opdracht behoort dat de onderzoeker eigenaar is van zijn onderzoek, maar dit gebeurt in overleg met de onderzoeksplek en de Master SEN om te kunnen voldoen aan de opleidingseisen. Na goedkeuring van de Master SEN is het mogelijk om de

onderzoeksgegevens te delen met derden.

Als eindverantwoordelijke van dit onderzoek ben ik mij ervan bewust integer met bovenstaande principes om te gaan, om te voldoen aan de ethische eisen van een praktijkonderzoek.

3.6 Kennisoverdracht

Er wordt een ontwerp ingediend bij de opleiding waar de aanbevelingen in staan die uit het onderzoek zijn gekomen. Tijdens een SLB vergadering is er mogelijkheid de aanbevelingen te bespreken. Met elkaar kan een plan gemaakt worden hoe de aanbevelingen geïntegreerd kunnen worden in de studieloopbaanbegeleiding.

Hoofdstuk 4. Data analyse en resultaten

Dit hoofdstuk richt zich op de drie verschillende fasen van het onderzoek. Per fase worden de resultaten geanalyseerd.

4.1 *Fase 1, interview studieloopbaanbegeleiders*

In deze fase geven de SLB-ers aan wat hun rol is en hoe zij vorm en inhoud geven aan de SLB. De relevante uitkomsten van het interview staan in de volgende paragrafen beschreven. De transcriptie van het interview met de SLB-ers vindt u in bijlage 1.

4.1.1 *Inhoud van de studieloopbaanbegeleiding*

Tijdens het interview is gevraagd naar de inhoud van de SLB gezien vanuit de SLB-ers. De bevraagde SLB-ers geven aan dat er individuele- en groepsmomenten zijn. Tijdens de individuele momenten wordt ingegaan op de persoonlijke situatie van de student en tijdens de groepsmomenten wordt met name terug- of vooruitgeblikt op onderwerpen als een slecht gemaakt tentamen, minorkeuze of indeling van de studie. De SLB-ers zien zichzelf als een vertrouwenspersoon waar de student heen kan. De SLB-ers bespreken in het 1^e jaar het studieadvies met de student en de factoren die een rol spelen bij het wel of niet behalen van het studieadvies. De SLB-ers zien zichzelf als doorverwijzer naar bijvoorbeeld een decaan, faalangsttraining of een excellent traject. De SLB-ers geven aan samen met de student zaken op een rijtje te zetten en de studievoortgang te bewaken. Ook geven ze aan dat de intensiteit van SLB afneemt naarmate de student verder in zijn studie komt. In het 1e en 2e studiejaar staan er meer individuele- en groepsmomenten gepland ten opzichte van het 3e en 4e studiejaar. Eén SLB-er geeft aan de lijn binnen de SLB te missen. Studenten worden onvoldoende gemonitord, alles hangt af van de docent of de student met eigen initiatief.

4.1.2 *Betrokkenheid studenten*

Tijdens het interview is gevraagd aan de SLB-ers naar de mate van betrokkenheid van studenten bij de eigen studieloopbaan tijdens SLB. De bevraagde SLB-ers geven aan dat de insteek van SLB is dat de student zelf initiatief toont en zijn studieproces in de gaten houdt. De SLB-ers geven aan dat ze bij de start van de studie zien dat bij veel studenten het initiatief achterblijft en het studentenleven de voorkeur geven. Eén SLB-er geeft aan dat het opvalt dat studenten eind 3e jaar het belang van SLB in gaan zien. Studenten zoeken de SLB op en gaan relevante vragen stellen over hun studieloopbaan. Zij ziet dat er in het 3e en 4e jaar voornamelijk bij jongens een slag gemaakt wordt in het verantwoording nemen over de eigen studieloopbaan. De vrouwelijke studenten pakken deze verantwoordelijkheid eerder op. De bevraagde SLB-ers geven aan dat er een kleine groep is, de langstudeerders waarbij deze betrokkenheid achterblijft. Al helpt de SLB-er op alle fronten, dan nog kan het zijn dat studenten hun verantwoording niet nemen over hun eigen studieloopbaan en gemaakte afspraken niet nakomen.

4.1.3 *Interventies in begeleiden*

De bevraagde SLB-ers geven aan de volgende interventies in begeleiding in te zetten tijdens de SLB: Contact maken en contact houden met de student door terug te komen op eerder besproken onderwerpen en een lijntje te houden met de student zorgt voor een vertrouwensband. Inspelen op het hier en nu door onderwerpen die nu spelen bespreekbaar te maken. Afstemmen op de student om aansluiting te vinden in het leerproces van de student. De SLB-ers geven aan dat zorgen die er zijn rondom studenten tijdens de SLB

worden opgepakt met de student of klas. Eén SLB-er vertelt in het eerste jaar vorm te hebben gegeven aan de SLB door de groepsmomenten waarbij het leren van en met elkaar centraal staat, als voorwaarde te stellen voor eventuele individuele begeleiding. Zij geeft aan op deze manier een beter beeld te krijgen van de student in zijn eigen context en bij individuele problemen kan beter begeleid worden op maat. Motivational interviewing (Rollnick & Miller, 2014) wordt genoemd als gesprekstechniek om de student te laten kijken naar zijn eigen rol in de studie. Eén SLB-er vertelt soms de provocatieve aanpak toe te passen bij studenten waarbij het mogelijk is om met humor de student naar zijn eigen handelen te laten kijken. Als laatste begeleiding strategie wordt de confronterende aanpak genoemd door inzichtelijk te maken wat wel en niet goed gaat en hier een plan op te maken.

4.2 Fase 2, interviews studenten

In deze fase zijn vier studenten uit het 1^e (2 studenten), 3^e en 4^e studiejaar apart van elkaar geïnterviewd. Hier is voor gekozen zodat de studenten elkaar niet konden beïnvloeden wat betreft hun idee over de SLB. Alle vier de studenten hebben een SLB-er en zijn bereid te vertellen over hun ervaring. De relevante uitkomsten van de interviews staan in de volgende paragrafen beschreven. De transcriptie van de interviews met de studenten vindt u in bijlage 2, 3 en 4.

4.2.1 Inhoud van de studieloopbaanbegeleiding

Tijdens de interviews is gevraagd naar de inhoud van de SLB gezien vanuit de studenten. De twee 1e jaars studenten geven aan dat er tot nu toe een kort individueel gesprek ter kennismaking heeft plaats gevonden, daarbij is nauwelijks doorgevraagd naar de persoonlijke situatie van de student. Tot nu toe is er één groepsmoment geweest over de resultaten van de eerste tentamenweek. Tijdens dit groepsmoment is de SLB-er ingegaan op de manier van leren van de studenten omdat de resultaten van de tentamenweek zwak waren.

De 3e jaars student geeft aan dat de SLB duidelijkheid geven over waar je staat in de studie en om plannen te maken voor het vervolg van de studie. Als je vertraging oploopt kan de SLB-er daarbij helpen. Het is ook een moment om je hart te luchten over persoonlijke problemen die de studie kunnen beïnvloeden. De SLB-er kan dan meekijken naar mogelijke oplossingen die het studeren makkelijker maken. Zij geeft aan dat de groepsmomenten vaak worden afgezegd door de SLB-er terwijl dit juist een moment kan zijn om een betere band met klasgenoten te krijgen en studenten het belang van SLB in te laten zien.

De 4^e jaars student sluit hierbij aan en geeft als aanvulling dat door problemen op stage de SLB-er haar heeft doorverwezen naar een 'sterk op stage' cursus. Dit heeft haar ondersteund in haar persoonlijke ontwikkeling, inzicht gegeven in haar eigen handelen en heeft ervoor gezorgd dat de stages na deze cursus goed zijn verlopen.

4.2.2 Betrokkenheid studenten

Tijdens het interview is gevraagd aan de studenten naar de mate van betrokkenheid bij de eigen studieloopbaan tijdens SLB.

De 1^e jaars studenten geven aan zich niet betrokken te voelen bij de SLB en hebben voornamelijk het gevoel het zelf te moeten doen. Zij geven aan meer contact te willen met de SLB-er om elkaar te leren kennen, bijvoorbeeld door les te krijgen van je SLB-er.

De 3^e jaars student geeft aan dat de SLB-er voor zorgt dat je het beste uit jezelf en uit de studie haalt. De SLB helpt bij het maken van een plan, maar de verantwoording om het plan uit te voeren ligt bij de student. Zij geeft aan dat de betrokkenheid bij haar eigen

studieloopbaan groot is en is zich bewust wat te doen en in welk tijdspad. De SLB-er ondersteunt haar hierin. Tijdens het interview komt naar voren dat deze student tot nu toe drie SLB-ers heeft gehad. Zij geeft aan dat minder wisseling van SLB-ers de betrokkenheid vergroot omdat je een band opbouwt met je SLB-er. Als het niet anders kan geeft zij aan dat een betere overdracht bij wisseling van SLB-er gewenst is, zodat je als student niet constant hetzelfde verhaal moet vertellen.

De 4^e jaars student sluit hierbij aan en geeft als extra informatie dat zij in het 3^e en 4^e jaar na wisseling van SLB-er geen contact meer heeft gehad met haar SLB-er. Dit heeft ervoor gezorgd dat zij voornamelijk zelf haar plan heeft gemaakt voor haar studie. Zij geeft aan dat bijvoorbeeld een jaarlijks gesprek met de SLB-er om de voortgang te bespreken prettig was geweest.

4.2.3 Interventies in begeleiden

De 1^e jaars studenten hebben hier geen informatie over omdat ze de SLB-er nauwelijks hebben gezien. Zij hadden beiden verwacht meer begeleid te worden op het gebied van het wegwijs maken in de studie en meer concrete adviezen waar je naar toe kan, bijvoorbeeld een decaan.

De 3^e jaars geeft aan dat de SLB-er helpt monitoren en samen met de student een plan van aanpak maakt voor het verloop van de studie met zo min mogelijk vertraging. Zij geeft aan dat SLB-ers oplossingsgerichte vragen stellen, waarbij de verantwoording voor een vervolgplan bij de student ligt. De SLB-ers geven informatie over wat je moet presteren om je diploma te halen. Deze student heeft tot nu toe drie SLB-ers gehad en zij geeft aan dat de manier van begeleiden en de opbouw van begeleiding ongeveer gelijk is.

De 4^e jaars student geeft aan voornamelijk de zelfsturende aanpak te ervaren vanuit de SLB. De SLB-er geeft adviezen en met deze adviezen kan jezelf aan de slag. De training 'sterk op stage' is daar een voorbeeld van. Zonder mijn SLB-er was ik niet op deze cursus gekomen geeft deze student aan.

4.3 Fase 3, vragenlijsten studenten

In deze fase worden de data geanalyseerd die de respondenten (studenten opleiding OTC) in de vragenlijst (zie bijlage 5) hebben ingevuld. Er zijn 250 vragenlijsten verstuurd en daar hebben 61 respondenten op gereageerd, dit is 25% van het totaal aantal verstuurd vragenlijsten. In onderstaande tabellen zijn de kwantitatieve data per vraag en studiejaar weergegeven. Een aantal respondenten heeft twee antwoorden aangeklikt in de vragenlijst, dit wordt niet meegenomen in de analyse, maar is wel terug te zien in onderstaande tabellen. Onder elke tabel staan de kwalitatieve uitkomsten die bij de vraag horen.

4.3.1 Tabel 1

Tabel 1: Gemiddeld aantal SLB-ers per student

Studiejaar	Aantal SLB-ers per student (gemiddelde)	Aantal antwoorden
Langstudeerder	2,2	5
Studiejaar 1	1,5	11
Studiejaar 2	1,8	16
Studiejaar 3	3,0	10
Studiejaar 4	1,7	19
Totaal	2,0	61

In de tabel is te zien dat de 3e jaars studenten de meeste wisseling hebben gehad in vergelijking met de andere jaren.

Op de vraag wat het aantal SLB-ers heeft betekend voor het verloop van de studie is het volgende ingevuld. Respondenten met één SLB-er zijn hier tevreden over. Redenen zijn: de vertrouwensband die opgebouwd wordt, een vast aanspreekpunt en dat de SLB-er door kan verwijzen naar de juiste plekken op het moment dat deze je kent. De respondenten die twee of meer SLB-ers hebben gehad denken wisselend over het effect hiervan op hun studie. Een aantal geeft aan dat dit geen invloed heeft. Merendeel van de respondenten geeft aan het wisselen van SLB-er als onprettig te ervaren. Redenen zijn: geen consequente begeleiding waardoor continuïteit niet gewaarborgd is. De begeleiding sluit niet aan bij wat studenten wensen. Respondenten geven aan in de eerste SLB-er te hebben geïnvesteerd, bij het wisselen van SLB-er was deze behoefte er minder.

4.3.2 Tabel 2

Tabel 2: Tevredenheid SLB tijdens de individuele gesprekken

	Ze er Ontevreden	Ontevreden	Tevreden, Ontevreden	Tevreden	Ze er tevreden	Totaal
Langstudeerder	1	1	1	1	1	5
Studiejaar 1	0	1	1	7	2	11
Studiejaar 2	0	1	0	14	1	1
Studiejaar 3	0	1	1	6	2	10
Studiejaar 4	1	2	0	11	5	19
Totaal	2	6	3	39	11	61
	3%	10%	5%	64%	18%	

82% van de respondenten is tevreden tot zeer tevreden over de individuele gesprekken. Positieve punten zijn: de SLB-ers zijn betrokken en toegankelijk en er is ruimte voor extra begeleiding op verzoek van de student. De tips zijn: meer tijd voor individuele gesprekken en dieper ingaan op bepaalde onderwerpen. Tijdens het gesprek moet de SLB-er beter op de hoogte zijn van de student. Bij wisseling van SLB-er moet de overdracht beter en is een kennismakingsgesprek gewenst. Als laatste geven een aantal respondenten aan dat in het 2^e, 3^e en 4^e jaar het contact met de SLB-er intensiever moet zijn.

4.3.3 Tabel 3

Tabel 3: Tevredenheid SLB tijdens de groepsmomenten

	Ze er Ontevreden	Ontevreden	Tevreden, Ontevreden	Tevreden	Ze er tevreden	Totaal
Langstudeerder	1	1	1	2	0	5
Studiejaar 1	0	2	0	8	1	11
Studiejaar 2	0	3	1	9	3	16
Studiejaar 3	0	3	0	6	1	10
Studiejaar 4	0	1	1	16	1	19
Totaal	1	10	3	41	6	61
	2%	16%	5%	67%	10%	

In de tabel is te zien dat 77% tevreden tot zeer tevreden is over de groepsmomenten. Positieve punten zijn: voor de groepscohesie is het goed om met de klas bij elkaar te zijn,

studenten leren elkaar kennen en het is de plek om algemene zaken binnen de studie te bespreken. Er is ruimte voor vragen en het bespreken van problemen waar de SLB-er bij kan helpen. De tips zijn: meer structuur en variatie tijdens de groepsmomenten en het scheppen van meer duidelijkheid door het geven van concrete opdrachten. De inhoud van het 3^e en 4^e jaar moet duidelijk zijn. De continuïteit van de SLB moet in het 3^e en 4^e jaar gewaarborgd worden. De geplande momenten worden door de SLB-er regelmatig afgezegd.

4.3.4 Tabel 4

Tabel 4: Effect van SLB op het behalen van de studie

	Ze er Ontevreden	Ontevreden	Tevreden, Ontevreden	Tevreden	Ze er tevreden	Totaal
Langstudeerder	2	1	0	2	0	5
Studiejaar 1	0	3	0	7	1	11
Studiejaar 2	1	1	1	12	1	16
Studiejaar 3	1	2	0	6	1	10
Studiejaar 4	1	3	0	12	3	19
Totaal	5	10	1	39	6	61
	8%	16%	2%	64%	10%	

74% van de respondenten is tevreden tot zeer tevreden over het effect van SLB op het behalen van de studie.

Positieve punten zijn: De SLB-er kan helpen bij het maken van keuzes en verwijst door waar dit nodig is. De SLB-er heeft een stimulerende rol en denkt mee in het studieproces. De SLB-er kan doorslaggevend zijn in lastige situaties of adviezen geven die de studie uitdagender maken. De tips zijn: de SLB-er moet meer op de hoogte zijn van routes en mogelijkheden binnen de opleiding. De SLB-er moet meer op de hoogte zijn van de studievoortgang van de student. De SLB-er moet meer aangeven waar het binnen de SLB over kan gaan.

4.3.5 Tabel 5

Tabel 5: Tevredenheid stellen van kritische vragen vanuit de SLB die aanzet tot reflectie bij de student

	Ze er Ontevreden	Ontevreden	Tevreden, Ontevreden	Tevreden	Ze er tevreden	Totaal
Langstudeerder	2	0	1	2	0	5
Studiejaar 1	0	4	0	6	1	11
Studiejaar 2	0	5	1	9	1	16
Studiejaar 3	0	2	0	8	0	10
Studiejaar 4	2	7	1	8	1	19
Totaal	4	18	3	33	3	61
	7%	30%	5%	54%	5%	

In de tabel is te zien dat in vergelijking met de vorige vragen het aantal respondenten dat ontevreden tot zeer ontevreden is een grotere groep is, namelijk 37%.

Positieve punten zijn: De SLB-er zet de student aan het denken, stelt goede vragen over de studieloopbaan en is gericht is op toekomstperspectief. Eigen input van de student is belangrijk, de SLB-er stelt vragen over deze input, die leiden tot zelfreflectie. Het samen gericht zijn op oplossingen die passen bij de student wordt als positief ervaren.

De tips zijn: kritischer aanzetten tot reflectie, SLB-ers mogen studenten meer zelf laten nadenken en zelf tot oplossingen laten komen. Het gebruik van coaching methodes zoals motivational interviewing die in de opleiding worden aangeboden mogen meer ingezet worden bij SLB. Een aantal respondenten die ontevreden tot zeer ontevreden is, geeft aan dat ze het stellen van kritische vragen hebben gemist en dat de gesprekken oppervlakkig bleven.

4.3.6 Tabel 6

Tabel 6: Tevredenheid verantwoordelijkheid bij de student over de eigen studieloopbaan

	Ze er O ntevreden	O ntevreden	Tevreden, O ntevreden	Tevreden	Ze er tevreden	Totaal
Langstudeerder	1	0	0	4	0	5
Studiejaar 1	0	1	1	8	1	11
Studiejaar 2	0	2	1	8	5	16
Studiejaar 3	0	1	1	6	2	10
Studiejaar 4	0	0	0	11	8	19
Totaal	1	4	3	37	16	61
	2%	7%	5%	61%	26%	

87% van de respondenten geeft aan zich zelf verantwoordelijk te voelen voor hun studieloopbaan. Positieve punten zijn: de SLB-er legt de verantwoording bij de student en is gericht op zelfsturing van de student. De SLB-er stelt open vragen zodat studenten zelf moeten nadenken en helpt waar dit nodig is. De genoemde tips zijn: meer voorlichting vanuit de SLB over mogelijkheden binnen de studie, meer momenten samen met de SLB-er om de voortgang te monitoren en te ondersteunen, dieper ingaan op de studieloopbaan van de student.

4.3.7 Tabel 7

Tabel 7: Tevredenheid betrokkenheid bij de eigen studieloopbaan

	Ze er O ntevreden	O ntevreden	Tevreden, O ntevreden	Tevreden	Ze er tevreden	Totaal
Langstudeerder	1	1	0	3	0	5
Studiejaar 1	0	4	0	6	1	11
Studiejaar 2	1	2	2	10	1	16
Studiejaar 3	0	2	0	8	0	10
Studiejaar 4	0	7	0	11	1	19
Totaal	2	16	2	38	3	61
	3%	26%	3%	62%	5%	

67% van de respondenten geeft aan zelf betrokken te zijn bij hun eigen studieloopbaan. Positieve punten zijn dat de SLB-er ondersteunt en motiveert bij het behalen van de studie. De student wordt door vragen die de SLB-er stelt gedwongen na te denken over de invulling van zijn studieloopbaan. De tips zijn meer betrokkenheid, begeleiding en diepgang vanuit de SLB. De respondenten willen meer uitgedaagd worden door opties te krijgen die de studie versnellen of verbreden. Ze willen aan het denken gezet worden en nuttige opdrachten krijgen die aansluiten bij hun studieloopbaan. Een maandelijkse update met de SLB-er wordt genoemd om betrokkenheid en diepgang te vergroten.

4.3.8 Diagram 1-5

In onderstaande diagrammen is per studiejaar te zien welke begeleiding strategieën studenten herkennen tijdens de SLB.

Diagram 1-5: Begeleiding strategieën die zijn ingezet door de SLB-er

Een aantal begeleiding strategieën die de SLB-er inzet wordt in elk studiejaar herkend. Van alle studiejaar herkent 27,9% de zelfsturende aanpak. 16,4% herkent contact maken en houden. 14,8% van de respondenten herkent de dialoog tussen de student en de SLB-er. Bij overig geven twee studenten aan nauwelijks begeleiding te krijgen van de SLB-er en de andere negen studenten die overig hebben ingevuld geven aan meerdere begeleiding strategieën te herkennen. Oplossingsgerichte vragen en het stellen van gesloten vragen wordt door geen enkele respondent herkend blijkt uit de vragenlijst.

4.3.9 Tabel 8

Tabel 8: Gemiddeld cijfer SLB

Studiejaar	Cijfer (gemiddelde)	Aantal antwoorden
Langstudeerder	5,0	5
Studiejaar 1	6,5	11
Studiejaar 2	7,0	16
Studiejaar 3	6,3	10
Studiejaar 4	6,8	19
Totaal	6,6	61

In bovenstaande tabel valt op dat de langstudeerders gemiddeld een onvoldoende geven aan de SLB. 50 respondenten geven een 6 of hoger, dit komt neer op 82% van alle respondenten.

Hoofdstuk 5. Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen beschreven naar aanleiding van de data die zijn verzameld en geanalyseerd in hoofdstuk 4. Deze conclusies en aanbevelingen worden onderbouwd met het theoretisch kader uit hoofdstuk 2. Zo wordt er antwoord gegeven op de drie deelvragen en de uiteindelijke onderzoeksvraag. In de interviews en vragenlijsten is gevraagd naar positieve- en verbeterpunten binnen de SLB. In de deelvragen wordt ingegaan op de positieve punten over de inhoud van de SLB, betrokkenheid van studenten en interventies in begeleiding tijdens de SLB. De verbeterpunten worden beschreven bij de onderzoeksvraag die is gebaseerd op de probleemstelling, namelijk dat studenten (te) laat hun SLB-er inschakelen als ze vastlopen in hun studie, de opkomst bij SLB-momenten laag is en de reflectie op het eigen handelen zwak is. Deze verbeterpunten leiden tot een aantal aanbevelingen binnen de SLB op de opleiding Oefentherapie Cesar.

5.1 Deelvraag 1

Wat levert de studieloopbaanbegeleiding op voor studenten?

De individuele SLB-gesprekken zorgen voor een vertrouwensband tussen student en SLB-er. De SLB-ers binnen de opleiding OTC zijn betrokken en toegankelijk wat maakt dat de student zijn hart kan luchten. Het helpt de student bij het overzicht krijgen in de studie door samen met de SLB-er zaken te structureren en een planning te maken. De SLB-er geeft advies in extra begeleiding of uitdaging in de studie en kan hiervoor doorverwijzen naar de juiste personen. SLB ondersteunt bij het plannen en zicht houden op de studievoortgang, SLB is een schakel in de begeleiding van studenten tijdens de studieloopbaan, van leerling naar student naar professional (Mittendorf & Kienhuis, 2014). 82% van de studenten is tevreden tot zeer tevreden over de individuele gesprekken met de SLB-er. SLB is een belangrijk onderdeel in het vergroten van studiesucces. Een gebrek aan studiebegeleiding is een belangrijke factor voor studievertraging (Schmidt & Simons, 2011).

77% van de studenten is tevreden tot zeer tevreden over de groepsmomenten. Het is goed voor de groepscohesie in klas, studenten leren elkaar beter kennen en het is de plek waar over algemene zaken binnen de studie gesproken kan worden. Er is ruimte voor vragen en problemen vanuit de studenten waar de SLB-er bij kan helpen. Kuijpers & Meijers (2009) onderstrepen dit door aan te geven dat studenten het liefst met leeftijdgenoten praten over hun studieloopbaan, de groepsmomenten zijn hier een plek voor.

Op de vraag naar het effect van SLB op het behalen van de studie geeft 74% van de studenten aan hier tevreden tot zeer tevreden over te zijn. De SLB-er helpt de student bij het maken van keuzes en verwijst door waar dit nodig is. De SLB-er heeft een stimulerende rol en denkt mee in het studieproces. De SLB-er kan doorslaggevend zijn in lastige situaties of adviezen geven om de studie uitdagender te maken (Kuijpers & Meijers, 2009)

5.2 Deelvraag 2

Welke betekenis heeft betrokkenheid van de student tijdens de SLB op het mede-eigenaarschap van de studieloopbaan?

De SLB-ers zien dat de betrokkenheid vanuit studenten groter wordt naarmate de studie vordert. In het 3^e en 4^e jaar komen studenten met relevante vragen over hun studieloopbaan, dit initiatief ontbreekt in het 1^e jaar. Voornamelijk bij jongens is dit zichtbaar, de vrouwelijke studenten pakken deze verantwoordelijkheid eerder op is de observatie vanuit de SLB-ers. Bij de langstudeerders blijft de betrokkenheid bij de eigen studieloopbaan achter. Gemaakte afspraken vanuit de SLB worden niet nagekomen en het blijkt lastig om de verantwoording over de studieloopbaan op te pakken. Het brein is tussen het 10^e en 25^e levensjaar in ontwikkeling. De prefrontale cortex en de verbinding met de rest van de hersenen ontwikkelt zich nog volop na het 16^e levensjaar en dit gaat door tot ergens in de 20. Deze ontwikkeling gaat bij meisjes sneller dan bij jongens en er zit er een individuele variabiliteit in de breinontwikkeling (Jolles, 2007). De opleiding heeft een belangrijke rol door studenten te begeleiden en te betrekken in het maken van keuzes en het overzien van consequenties op de korte en lange termijn (Jolles, 2007).

De 1^e jaars studenten geven tijdens het interview aan dat zij zich niet betrokken voelen bij de SLB omdat er nauwelijks contact is geweest met de SLB-er. De 3^e en 4^e jaars student geven aan dat SLB ervoor zorgt dat je het beste uit jezelf en uit de studie haalt. De SLB-er ondersteunt waar nodig maar de verantwoording ligt bij de student om gemaakte plannen en afspraken tot uitvoering te brengen. Het eigenaarschap van de studieloopbaan blijft hierdoor bij de student (Kuijpers & Meijers, 2009). 67% van de studenten bevestigen dit door aan te geven dat ze zich betrokken voelen bij hun eigen studieloopbaan. De SLB-er is gericht op zelfsturing vanuit de student om het mede-eigenaarschap over de studieloopbaan te vergroten. De SLB-er stelt vragen die de student dwingt na te denken over zijn eigen invulling van zijn studieloopbaan.

De mate van betrokkenheid bij de SLB vanuit studenten neemt af bij wisseling van SLB-er. Er moet opnieuw een vertrouwensband opgebouwd worden en na wisseling sluit de begeleiding minder goed in het studieproces waar de student in zit. Studenten voelen zich minder betrokken bij de SLB en nemen de regie over de studieloopbaan in eigen hand en maken minimaal tot geen gebruik van de SLB.

5.3 Deelvraag 3

Welke interventies in de begeleiding zetten SLB-ers in die studenten aanzet tot reflectie?

Studenten geven aan dat SLB-ers in het begeleiden de zelfsturende aanpak en de dialoog toepassen. Dit levert de student op dat hij zelf verantwoording leert nemen over zijn studieloopbaan en aan de slag moet met leerpunten die van toepassing zijn. De SLB-er stelt open vragen zodat studenten zelf moeten nadenken en helpt en stuurt bij waar dit nodig is. Beide interventies blijken effectief (Kinkhorst, 2010; Meijers & Kuijpers, 2010), namelijk laten ervaren op basis van eigen vragen waarbij de student medezeggenschap heeft in het gesprek en de SLB-er actief werkt aan het zelfsturend vermogen. Bij de dialoog is de student

een belangrijke gesprekspartner in gesprek met de SLB-er (Kinkhorst, 2010; Meijers & Kuijpers, 2010). De SLB-er leert de student te reflecteren en zet aan tot een onderzoekende en uitdagende houding binnen de studieloopbaan (Andel, Oldeboom & Akker, 2010; Meijers & Kuijpers, 2010). De derde interventie binnen de begeleiding die herkend wordt is dat SLB-ers contact maken en houden met studenten. Deze interventie zet niet direct aan tot reflectie, maar zorgt voor een vertrouwensband binnen de SLB.

Vanuit de SLB-ers wordt motivational interviewing (Rollnick & Miller, 2014) genoemd als gesprekstechniek om de student te laten kijken naar zijn eigen rol in de studie. De student wordt bij deze techniek aangesproken op zijn intrinsieke motivatie (Rollnick & Miller, 2014). Eén SLB-er stelt de groepsmomenten als voorwaarde voor eventuele individuele begeleiding. Dit resulteert in leren van en met elkaar en onderlinge feedbackmechanismen. De SLB-er leert de student kennen in zijn eigen context, namelijk de studentenomgeving in de groep. Bij individuele problemen kan beter begeleid worden omdat de SLB-er de student beter kent en gerichtere vragen kan stellen.

5.4 Onderzoeksvraag

Wat is nodig tijdens de studieloopbaanbegeleiding om studenten mede-eigenaar te maken van hun eigen studieloopbaan?

Tot slot het antwoord op de onderzoeksvraag. De verbeterpunten die uit de interviews en vragenlijsten zijn gekomen worden beschreven en onderbouwd met theorie. Dit leidt tot een aantal aanbevelingen die de SLB binnen de opleiding Oefentherapie Cesar ten goede komen.

Het gemiddelde cijfer wat aan SLB wordt gegeven over alle studiejaren is een 6,6. Voor een beter resultaat is het goed te kijken naar professionaliteit van en affiniteit met SLB, een goede afstemming in begeleiding en relevante scholing op het gebied van SLB (Luken, 2011). Tijdens het interview geven de SLB-ers aan dat SLB een onderdeel is van het takenpakket en dat deze in staat moet zijn om vragen uit de lokken bij een student om zicht te krijgen op diens situatie. De vraag vanuit de SLB-ers is of elke docent hier affiniteit mee heeft. Eén SLB-er geeft aan de lijn binnen de SLB te missen. Studenten worden onvoldoende gemonitord, alles hangt af van de docent of de student met eigen initiatief. Mittendorf & Kienhuis (2014) geven aan dat effectieve SLB en de kwaliteit van SLB samenhangt met een heldere visie waar het team zich aan verbonden voelt en waarin beschreven staat wat ze willen. Opleidingen die goed scoren voldoen hieraan (Mittendorf & Kienhuis, 2014).

Vanuit de studenten wordt aangegeven dat SLB-ers kritischer aan moeten zetten tot reflectie. De dialoog met studenten, een reflectieve en activerende gespreksvorm en het spreken over zelf- en toekomstbeelden draagt positief bij aan de ontwikkeling van de competenties motieven- en capaciteitenreflectie (Kinkhorst, 2010; Korthagen & Vasolos, 2007; Kuijpers & Meijers, 2009; Luken, 2011; Mittendorf & Kienhuis, 2014; Ryan & Deci, 2000). Het gebruik van coaching methodes zoals motivational interviewing (Rollnick & Miller, 2014) en oplossingsgericht coachen (Bannink, 2013; Kienhuis, 2008) helpen daarbij. Studenten willen meer structuur, helderheid en variatie in onderwerpen die binnen de SLB worden besproken. Ze willen meer betrokken worden door nuttige opdrachten te krijgen die hen wat opleveren in de studieloopbaan. De kwaliteit van en het plezier in leren wordt groter

als de intrinsieke motivatie wordt gestimuleerd door de omgeving. De drie basisbehoeften voor persoonlijke ontwikkeling en optimaal functioneren zijn; autonomie, verbondenheid en zich competent voelen (Ryan & Deci, 2000). Korthagen & Vasolos (2007) ondersteunen dit door aan te geven dat er een 'flow' ontstaat op het moment dat een student intrinsiek gemotiveerd is om iets te doen (Korthagen & Vasolos, 2007). Het aanspreken van creativiteit in dialoog met de student kan de motivatie en betrokkenheid tijdens de studieloopbaan vergroten (Crone, 2008).

Studenten willen regelmatige follow-up gesprekken met de SLB-er voor meer betrokkenheid en diepgang in de SLB, ook in het 3^e en 4^e jaar. Het door laten gaan van de individuele- en groepsmomenten is daarbij noodzakelijk om studenten het belang van SLB in te laten zien. Studenten geven aan dat de groepsmomenten regelmatig worden afgezegd door de SLB-er waardoor het belang hiervan minder wordt gezien.

Studenten die wisseling van SLB-ers hebben gehad zijn minder tevreden over de SLB. Indien er wisseling plaats vindt is een goede overdracht van belang om de kwaliteit van de SLB te waarborgen. De voorkeur van studenten is om één SLB-er te hebben tijdens de hele studie, dit wordt ondersteund in de literatuur (Mittendorf & Kienhuis, 2014).

5.5 Aanbevelingen

Dit onderzoek is ontstaan vanuit een persoonlijke observatie binnen de SLB wat betreft opkomst en betrokkenheid van studenten. De opkomst is laag en studenten lijken het nu van het gebruik van SLB onvoldoende in te zien. In mijn rol als SLB-er zie ik dat er winst te behalen is om studenten meer te betrekken en mede-eigenaar te maken van hun studieloopbaan. Voor ons als SLB-ers is het noodzakelijk om ons eigen handelen kritisch onder de loep te nemen en de aanbevelingen vanuit dit onderzoek met elkaar te bespreken en te integreren binnen de SLB. De volgende aanbevelingen komen uit dit onderzoek naar voren.

De aanbeveling is om SLB binnen de opleiding Oefentherapie Cesar tegen het licht te houden en te kijken naar de prioriteit ervan binnen de opleiding, de visie en in hoeverre deze visie gedragen wordt in het team (Mittendorf & Kienhuis, 2014). Binnen de visie over SLB wordt het advies gegeven te kijken naar interventies in begeleiding die de student aanzet tot kritische reflectie en de intrinsieke motivatie aanspreken. Begeleiding strategieën die genoemd zijn in dit onderzoek zijn de dialoog (Mittendorf & Kienhuis, 2014), motivational interviewing (Rollnick & Miller, 2014) en oplossingsgericht coachen (Bannink, 2013; Kienhuis, 2008). Naast de genoemde interventies in begeleiding is het aan te raden kritisch te kijken naar de inhoud van de individuele- en groepsmomenten en te zorgen voor een gestructureerd omschreven programma waar onderwerpen in beschreven staan die tijdens de SLB aan bod komen, dit motiveert studenten.

Het is van belang om regelmatig (studenten noemen maandelijks) follow-up gesprekken in te plannen om diepgang en betrokkenheid van studenten tijdens de SLB te vergroten. Deze follow-up gesprekken moeten gecontinueerd worden in het 3^e en 4^e jaar.

Ondanks dat het niet altijd mogelijk is om wisseling van SLB-er te voorkomen is het advies om als opleiding hier kritisch naar te kijken en deze wisseling tot een minimum te beperken. Een aanbeveling vanuit de literatuur is dat studenten een vaste SLB-er krijgen (Mittendorf & Kienhuis, 2014).

Op het moment dat de aanbevelingen worden opgevolgd kan bij een vervolgonderzoek

gekeken worden naar de effecten op het gebied van studiesucces, afname van studievertraging of vroegtijdige studiebeëindiging.

5.6 Discussie onderzoeksmethode

Bij de beantwoording van de deelvragen en de onderzoeksvraag zijn een aantal kanttekeningen te plaatsen. Het afnemen van de interviews en invullen van de vragenlijsten is een momentopname. Bij het invullen van de vragenlijst kan bijvoorbeeld de essentie van vragen anders geïnterpreteerd worden dan de onderzoeker heeft bedoeld. Er hebben voor het afnemen van de interviews geen 2^e jaars studenten gereageerd. Wellicht had dit nog meer relevante data opgeleverd. De twee 1^e jaars studenten hebben niet veel informatie kunnen geven doordat zij weinig SLB hebben gehad. In het onderzoek was het wellicht zinvol geweest om alsnog te zoeken naar 1^e en/of 2^e jaars studenten om interviews bij af te nemen.

Hoofdstuk 6. Evaluatie en Reflectie

Het schrijven van dit onderzoek was de laatste te nemen hobbel voor het afronden van de master SEN. Het nemen van deze hobbel was een lastige met aardig wat bumpy moments (Kan, Brouwer, & Zitter, 2012). Met name het (af)studeren naast een volle werkweek en een sociaal leven is pittig. Al deze ballen die omhoog gehouden moeten worden is een behoorlijke klus. Ik vind het daarbij lastig om keuzes te maken in mijn werk en sociale leven die ervoor zorgen dat er wat minder ballen in de lucht zijn en mij kan focussen op het onderzoek wat ik nu aan het afronden ben. Ik kan de master SEN bal bijna uit de lucht halen en in de hoek leggen. Wat overblijft is heel veel kennis op het gebied van begeleiden van studenten, communicatie, professionele ontwikkeling in mijn werk en als persoon. Al deze kennis zet ik in op mijn werk en biedt mogelijkheden in mijn toekomstige professionele ontwikkeling.

Dat ik mijn PGO heb geschreven over studieloopbaanbegeleiding is voor mij een logische keuze. Tijdens de master SEN heb ik mij in verschillende toetsen verdiept in thema's als het bevorderen van studiesucces en de rol van studieloopbaanbegeleiding binnen het hoger beroepsonderwijs. Deze onderwerpen interesseren mij omdat ik zie dat er in het beroepsonderwijs keuzes worden gemaakt die niet altijd logisch lijken. De theorie die over deze onderwerpen is geschreven bevestigen dat. Studenten hebben tijdens de adolescentieperiode begeleiding en sturing nodig en de opleiding heeft hier een belangrijke rol in om de kritische dialoog met studenten aan te gaan. De wijze waarop studenten los worden gelaten in het beroepsonderwijs en zelf keuzes moeten maken in welke mate ze begeleiding nodig hebben tijdens hun studieloopbaan is voor veel een (te) grote stap. Dit kan zorgen voor studievertraging en uitval van studenten. Dit onderzoek bevestigt dat er aanbevelingen zijn die de studieloopbaanbegeleiding kunnen verbeteren om studenten te betrekken en bewust te maken van hun eigen studieloopbaan. De interesse in het onderwerp en nieuwsgierigheid over de uitkomsten hebben ervoor gezorgd dat ik mijn motivatie heb kunnen behouden om dit onderzoek tot een einde te brengen. In mijn onderzoek heb ik het over het stimuleren van de intrinsieke motivatie bij studenten. De 'self determination theory' van Ryan & Deci (2000) sluit hierbij aan. De kwaliteit van en het plezier in leren wordt groter als de intrinsieke motivatie wordt gestimuleerd. De 3 psychologische basisbehoeften voor persoonlijke ontwikkeling en optimaal functioneren zijn; autonomie, verbondenheid en zich competent voelen (Ryan & Deci, 2000). Deze intrinsieke motivatie heb ik ervaren door een onderwerp te kiezen waar ik me aan verbonden voel in mijn werk. Dit is tegelijkertijd een advies aan toekomstige onderzoekers. Kies een onderwerp wat je interesseert om te zorgen dat je tijdens het hele onderzoeksproces met lastige hobbels, gemotiveerd blijft.

Het onderzoeksproces waar ik de afgelopen maanden in heb gezeten heb ik als pittig ervaren. Vorig jaar heb ik mijn onderzoeksvoorstel geschreven en was ik in de veronderstelling dat ik hier niet veel meer aan hoefde te doen. Tijdens het starten van mijn PGO merkte ik al snel dat zowel het theoretisch kader en de onderzoeksmethodologie meer gericht moesten worden op de inhoud van het verdere onderzoek, dit betekent onder andere nieuwe theorie toevoegen en niet relevante theorie verwijderen. Daarbij heb ik tot de laatste week voor het inleveren van mijn PGO geworsteld met de deelvragen en onderzoeksvraag om te zorgen dat de probleemstelling, data-analyse en het theoretisch kader de lading dekt. Ik heb me tijdens dit onderzoeksproces alleen gevoeld, omdat ik langer over mijn master heb gedaan, maar niet meer op de opleiding kwam. Ik heb regelmatig de dialoog met mede-

studenten en docenten gemist terwijl het sparren met anderen van belang is om het onderzoek tot een goed einde te brengen. Mijn onderzoeksbegeleider Angeline v/d Kamp en een medestudent hebben er voor gezorgd dat ik af en toe mijn moeilijkheden bespreekbaar heb gemaakt en daarna weer verder kon.

Ik merk dat de zakelijke schrijfstijl passende bij een onderzoek mij niet eigen is. Ik moet moeite doen om deze zakelijke schrijfstijl toe te passen en niet te vervallen in spreektaal. Dit is mijn grote valkuil tijdens het schrijven van al mijn toetsen. Waar ik sterker in ben geworden is het verbinden van de praktijk aan de theorie en kritisch te zijn op mijn eigen veronderstellingen. Eerst denken dan doen lukt mij beter als professional met hopelijk op korte termijn de titel Master SEN!

Het schrijven van dit onderzoek heeft mij opgeleverd dat ik een bijdrage kan leveren in het verbeteren van een onderdeel in het onderwijs. Ik ben er trots op dat ik deze bijdrage kan leveren en dat er in het nieuwe studiejaar binnen het SLB-team gekeken wordt naar de aanbevelingen uit mijn onderzoek.

Nawoord

Ik wil mijn onderzoeksbegeleider Angeline van der Kamp bedanken voor haar kritische blik tijdens mijn onderzoeksproces en de steunende woorden die ze mij heeft gegeven.

Ik bedank de SLB-ers en studenten in mijn onderzoek voor hun bijdrage. Zonder deze bijdrage is er geen inhoud voor praktisch onderzoek terwijl dit juist zo belangrijk is. Niet alleen voor mijn ontwikkeling als onderzoeker, maar ook de kleine bijdrage die dit oplevert voor de opleiding Oefentherapie Cesar.

Joni Waagmeester
Juni 2016

Literatuur

- Ajzen, I., & Fishbein, M. (1980). Understanding attitudes and predicting social behaviour. *Englewood Cliffs*.
- Andel, J. v., Oldeboom, B. & Akker, A. v. (2010). Vraagsturing in de praktijk: de rol van de lerarenopleider. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*.
- Bannink, F. (2013). *Oplossingsgerichte vragen*. Amsterdam: Pearson.
- Berg, E. v. & Kouwenhoven, W. (2008). Ontwerponderzoek in vogelvlucht. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*, 20-26.
- Boerman, R. (2008, Juni). *Ethische uitgangspunten bij praktijkonderzoek*. Fontys OSO.
- Bogerd, J. (2015). *HU onderwijsvisie*. Utrecht: Hogeschool Utrecht.
- Bonhof, G., Jong, H. d. & Bogerd, J. (2011). *Jaarverslag HU 2011*.
- Careers Scotland. (2004). *Career Goals And Educational Attainment: What is the link? A study of school pupils perceptions*. Glasgow.
- Crone, E. (2008). *Het puberende brein*. Amsterdam: Bert Bakker.
- Ewijk, L. v. Fictorie, D. & Kleij, S. (2011). *Studievertraging, een bewuste keuze*. Utrecht: Stichting Onderwijs Evaluatie en Rapport..
- Jolles, J. (2011, Juni). <http://www.hersenenleren.nl/jelle-jolles-nrc-competentiegericht-onderwijs-jongerejaars-studenten-leren-nog-niet-voor-hun-toekomst>. Opgehaald van www.hersenenleren.nl.
- Jolles, J. (2007). Neurocognitieve ontwikkeling en adolescentie: enkele implicaties voor het onderwijs. *Onderwijsinnovatie*.
- Kan, C. v., Brouwer, P., & Zitter, I. (2012). 'Bumpy moments' in de dagelijkse onderwijspraktijk. *ECBO*.
- Kienhuis, J. (2008). *De stem van leerlingen. Oplossingsgericht werken: basis voor dialoog en participatie*.
- Kinkhorst, G. (2010). Didactische ontwerpregels voor reflectie-onderwijs. *Onderwijsinnovatie*, 17-25.
- Korthagen, F. & Vasolos, A. (2007). Kwaliteit van binnenuit als sleutel voor professionele ontwikkeling. *Tijdschrift voor lerarenopleiders*.
- Kuijpers, M. (2003). *Loopbaanontwikkeling*. Twente: University of Twente.
- Kuijpers, M. & Meijers, F. (2008). *Loopbaanleren en -begeleiden in het HBO*. Den-Haag.
- Kuijpers, M. & Meijers, F. (2009). Studieloopbaanbegeleiding in het hbo: mogelijkheden en grenzen.

- Kuijpers, M. & Meijers, F. (2011). De toekomstige professional. O&O.
- Lange, R. d., Schuman, J. & Montesano Montessori, N. (2011). *Praktijkgericht onderzoek voor reflectieve professionals*. Antwerpen-Apeldoorn: Garant.
- Luken, T. (2010, Juni). *Problemen rond reflectie. De risico's van reflecteren nader bezien*. Leuven. Opgehaald van https://ppw.kuleuven.be/o_en_o/pooll/poollstudiedag/artikelsstudiedag/artikelLuken2.
- Luken, T. (2011). *Loopbaanbegeleiding: wat leert onderzoek ons voor beleid en praktijk?*
- Meijers, F., & Kuijpers, M. (2010). *Uit de schijnwerpers, in het daglicht*. Den-Haag: De Haagse Hogeschool.
- Meijers, F. Kuijpers, M. & Winters, A. (2010). *Leren kiezen/kiezen leren: Een literatuurstudie*. Utrecht/Den-Bosch: Expertisecentrum Beroepsonderwijs.
- Mittendorf, K. & Kienhuis, M. (2014). Bouwstenen voor SLB: van visie naar praktijk. *OnderwijsInnovatie*, 17-26.
- Reese, R. & Miller, C. (2010). Using Outcome to Improve a Career Development Course: Closing the Scientist-Practitioner Gap. *Journal of Career Assessment*, 207-219.
- Rollnick, S. & Miller, W. (2014). *Motiverende gespreksvoering*. Ekklesia.
- Ryan & Deci. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 54-67.
- Schmidt, E. & Simons, M. (2011). *De (on)schuld van langstudeerders*. Utrecht: Onderzoeksbureau landelijke studenten vakbond.
- Teuscher, U. (2003). Evaluation of a Decision Training Program for Vocational Guidance. *International Journal for Educational and Vocational Guidance*, 177-192.

Bijlage 1. Transcriptie interview studieloopbaanbegeleiders

Interview 3 SLB-ers + aanvulling op het uitgewerkte interview van de 4e SLB-er

Datum afgenomen interview: 9 februari 2016

Opleiding Oefentherapie Cesar, Hogeschool Utrecht

Hoe geef je vorm aan de SLB?

Belangrijkste is dat in tegenstelling tot het verleden de SLB 100 % los gekoppeld is van het onderwijs. Er staan geen studiepunten meer op, waardoor het volkomen vrijwillig en vrijblijvend is voor studenten. Dit is een belangrijk context gegeven.

SLB is gericht op de groep en op het individu. Je hebt 2 x een bijeenkomst per blok die groepsgebonden is en 2 uur voor individuele momenten. Het eerste jaar is de begeleiding intensief en de intensiteit neemt per jaar af. De verantwoordelijkheid wordt per jaar steeds meer bij de student gelaten. Het eerste jaar roep je studenten op en later is het op verzoek van de student of begeleiding nodig is.

Aanvulling 4^e SLB-er: Ik heb in het eerste jaar vormgegeven aan de SLB door de groepsgebonden bijeenkomsten als voorwaarde te stellen voor eventuele individuele begeleiding. Dit heeft geresulteerd in leren van en met elkaar en onderlinge feedbackmechanismen/peerlearning stimuleren. Bovendien leer ik de student kennen in zijn eigen context, namelijk de studentenomgeving in de groep. Bij individuele problemen kan ik dan beter begeleiden omdat ik de student beter ken (vaak zijn er patronen te herkennen die zich ook in de groep uiten).

Hoe ziet een SLB-moment in de groep eruit?

Dit is altijd wisselend. In het eerste jaar zijn er een aantal dingen vastgelegd, zoals een kennismakingsmoment. Zo zijn er nog een aantal dingen die doorgenomen moeten worden, maar elke SLB-er kan daar zijn eigen invulling aan geven. Naarmate de tijd vordert is de invulling los. Ik kijk bijvoorbeeld welke vragen er uit de groep komen.

Mijn ervaring is dat in jaar 2 en zeker in jaar 3 en 4 het moeilijk is om studenten erbij te krijgen. Ik doe er dan wel een mailtje uit naar studenten om even samen te komen. Het kan zijn dat er 5 studenten zijn en het kan zijn dat er 20 studenten zijn. Dit is heel afhankelijk per groep. Je heb in blok c in het tweede jaar. Dit is gericht op profilering en daar probeer je dan je bijeenkomst op af te stemmen. Dit is het thema voor het tweede jaar en dit zijn belangrijke items.

Aanvulling 4^e SLB-er: In het eerste jaar zit er meer sturing in de groepsbijeenkomsten en naar mate de jaren vorderen worden de studenten steeds meer “los” gelaten en komt het individuele aspect meer op de voorgrond te staan. Ik ben net begonnen als SLBer en heb in jaar 3 geïnventariseerd waar zij als groep behoefte aan hebben. Zij zouden graag meer onderlinge binding willen hebben niet alleen op inhoudelijk vlak maar ook op sociaal gebied. Dat mist. Ik merk dat als je een goed programma voorstelt de studenten zeer geïnteresseerd zijn om met elkaar dingen te ondernemen. Ze willen uitdaging en ontwikkeling van betekenis. Als je het aan de groep overlaat om wel of niet te komen zonder programma, is de opkomst

beperkt. De maturiteit om zelf initiatief en programma voorstellen te doen ontbreekt nog. Dus mijn groepsbijeenkomsten hebben een duidelijk vooraf gecommuniceerd programma met ruimte voor eigen initiatief.

Weten studenten van tevoren welke onderwerpen besproken gaan worden?

Soms doen we het op verzoek, bijv. als er een toets heel slecht gemaakt is en dan mail ik naar de studenten dat we het daar over gaan hebben. Maar het blijft een niet verplichte bijeenkomst, dus de vraag is wie er op komt dagen. Ik gebruik de SLB ook wel als er helemaal niks speelt, voor indiv. gesprekken. Dan doe ik er een mail uit met de vraag of er iemand nog iets wil bespreken.

De informatie over wat er gaat gebeuren komt van de SLB-er en bepaalt zelf hoe hij communiceert met de studenten over de ingeroosterde momenten. Eigenlijk is alles vrij.

Ik doe in jaar 1 ook wel eens 'leren studeren' of zo. Ja weet je, dat soort dingen. Afhankelijk van wat ik zelf zie dat speelt. Of dat er toetsen slecht gemaakt zijn. Ik had laatst dat via een collega docent er signalen kwamen over een bepaalde groep. Het eerste wat je doet als SLB-er is de groep laten communiceren met de docent als daar iets niet lekker loopt. Eerst proberen met elkaar contact te krijgen. Als dit niet loopt, dan kan het zijn dat je als SLB-er een rol hebt door bijv. van tevoren de studenten te laten weten dat we het daar tijdens een SLB-moment over gaan hebben.

Ik gebruik de bijeenkomst vlak voor de kerst om met de groep terug te blikken of vooruit te blikken. Bijv. door een post-it te maken met waarom waardeer je deze persoon en dan gaat iedereen met een blij gevoel weg. Om even de groepsbinding op te pakken.

Nu zeg je iets belangrijks. Want aan de ene kant, je hebt als SLB-er verantwoording voor de indiv. student, maar daarnaast gebeuren er in de groep ook dingen. Het kan zijn dat in de loop der jaren de groepssamenstellingen veranderen of in jaar 3 of 4 gaan de studenten flexibel studeren, dat ze andere groepen hebben dan de SLB groep. Op een gegeven moment houdt dat op en kan je niet meer in die vorm begeleiden. In theorie kan het dan zijn dat een SLB-er een probleem oppakt met een groep, maar niet meer de SLB-er is.

In jaar 2 wordt het ook al lastig omdat groepen dan al vaak worden samengevoegd.

Ik heb voor het eerst weer een eerste-jaars groep, en ik merk het in de vingers krijgen van de groep en de indiv. studenten, best een uitdaging is. Ik ben blij dat ik de groep af en toe ook les geef, omdat ik de groep, namen en gezichten dan pas leer kennen. Daar kan je dan indiv. op reageren als je studenten als SLB-er ziet. Studenten moeten jou leren kennen, maar jij ook hen. Studenten moeten geen drempel voelen om een berichtje te sturen 'ik wil even met je praten'.

Mijn ervaring is ook dat vooral vanaf het tweede jaar het vooral indiv. contacten zijn. De groepsbijeenkomsten gebeurt niet meer veel.

Aanvulling 4^e SLB-er: zie voorgaand. Ik communiceer voorafgaand aan de groepsbijeenkomst waar het over zal gaan en wat de verwachtingen zijn. Ik laat altijd ruimte voor eigen inbreng en koppel na de groepsles altijd ruimte in voor eventueel individuele korte 10 min. gesprekken. Mocht dan naar voren komen dat er meer tijd nodig is om het individuele topic aan te pakken, plan ik een individuele afspraak.

Wat is de reden dat SLB is losgekoppeld van het onderwijs?

Ja, speerpunten van de faculteit gezondheidszorg. SLB is vooral monitoren, maar niet echt begeleiden in hun persoonlijk groei. Ook omdat het hele onderwijs gericht moet zijn op het competentieprofiel en overstijgende competenties zitten daar niet in. Die zijn daar wel voor nodig, maar die worden als het ware integraal in het onderwijs gestopt.

Aanvulling 4^e SLB-er: SLB is een dienst geen onderwijs, vandaar de loskoppeling.

Wat vinden jullie ervan dat SLB is losgekoppeld van het onderwijs?

Ik vind het wel goed want je bent geen beoordelaar meer. Dan kan je beter een SLB-er zijn in die rol, dat maakt het minder ingewikkeld. **Maar als ik het goed heb begrepen zie je studenten nu ook minder als SLB-er?** Dat is idd een nadeel. Ik ken ze minder goed en zie ze minder vaak. Je moet er behoorlijk wat moeite voor doen.

Aanvulling 4^e SLB-er: Goed dat het losgekoppeld is, maar nu zijn de doelstellingen van SLB minder duidelijk en dreigt het een ondergeschoven kindje te worden. Topic als: studiesucces, studiebinding, betrokkenheid bij de opleiding en het vak, teamleren, samenwerken, peerlearning worden allemaal niet meer als zodanig tijdens de SLB expliciet "getraint" Gemiste kans voor het onderwijs.

Was dat eerst anders? Ja, want toen waren het ingeroosterde uren die verplicht waren. Ik zeg niet dat dat altijd beter was, maar je had wel van jaar 1 t/m 4 contactmomenten en nu verlies ik studenten en als ze komen dan is het vaak laat. Niet altijd te laat, maar wel laat. Dan loopt het dus ook echt niet bij een student. Laatst kwam er een student uit het 3^e jaar en die zegt, 'nu kom ik toch echt want ik ga er nu helemaal door heen zitten, ik geloof er nu helemaal niet meer in. Ik weet dat ik eerder had moeten komen, maar ja ik dacht dat ik het zelf wel kon'. Dat is natuurlijk heel jammer. En daarbij speelde ook op dat moment mee dat ik hem als SLB-er in het eerste jaar had. In het 2^e jaar heeft hij 2 verschillende SLB-ers gehad en in dit jaar is hij weer gewisseld. Dit komt doordat collega's weg gaan vanuit de HU uit. Dus uiteindelijk ben ik de 4^e SLB-er van hem waarbij ik dit in het eerste ook al was.

Aanvulling 4^e SLB-er: Verplichting maakt de kwaliteit niet beter, wel een interessant programma met duidelijke doelstellingen. De doelstellingen zijn veranderd, maar niet meer helder omschreven.

Dus je blijft ook geen SLB-er van een student, maar je blijft SLB-er van een groep?

Er wordt daar elk jaar nieuw beleid opgezet. Want de ene keer is het zo. Het is heel pragmatisch waarop gekozen gaat worden. Dus hier is geen duidelijk idee bij.

Het lastige is een beetje; je leidt studenten op als beginnend professional. Dus aan het eind verwacht je dat het bij professionaliteit hoort dat je op tijd aan de bel trekt als er iets is. Alleen ze komen binnen als scholier en met name in het eerste jaar, ja wij hebben geen bewijzen en er is geen onderzoek naar gedaan waarom vallen studenten af en was het nodig dat ze afvielen. Er is geen onderzoek gedaan binnen de OT.

Iets grappigs, ik werk ook binnen de fysiotherapie opleiding. Daar hebben ze SLB los. Ze hebben 4 SLB-ers voor alle jaren in een aparte ruimte zitten waar ze naartoe kunnen. Ik startte dit jaar met een nieuwe groep en ik was les aan het geven. Aan het eind van de les

komt er een student naar mij toe en hij geeft aan dat hij heel slecht ziet. Hij zegt; 'Ik kijk niet naar het bord als u iets op schrijft, want ik kan het toch niet lezen'. Ik ben met hem in gesprek gegaan en daar kwam uit dat hij eigenlijk een blinde geleide hond nodig zou hebben, maar hij redde zich. Ik vroeg hem of de klas hier wel van wist (ik zie hem nu voor het eerst, jaar 1 blok c in januari). Nee hij had de klas nog niks verteld. Dit gebeurt niet als er in jaar 1 groepsbijeenkomsten zijn. Als docent ben ik hiermee aan de slag gaan. Jij bedoelt dit zou nooit gebeuren bij OT in die zin dat wij in blok A alle studenten een keer oppiepen voor een indiv. gesprek en voor een groepsbijeenkomst. Het grappige is dat studenten in blok A ook nog binnenkomen met het idee dat het verplicht is en in blok C sprak ik de groep voor iets anders en toen werd er gevraagd 'mevrouw is het verplicht om te komen naar deze bijeenkomsten?' Ik zeg, nee het is helemaal niet verplicht, maar ik vind het wel fijn dat jullie komen. Ze beginnen dan door te krijgen dat het niet hoeft, maar in het begin van het jaar komen ze ook echt opdagen en dat is alleen maar gunstig want daardoor leer je ze kennen. En je moet je voorstellen als je jaar 3 en 4 hebt en er is geen verplichting en het gaat verder allemaal goed, dan ben je als SLB-er niet meer diegene die het beste contact met ze per definitie heeft, want dan zijn de stagedocenten, intervisiedocenten of afstudeerdocenten belangrijk, maar niet meer de SLB-er die ze soms een heel jaar niet ziet. Er zijn er genoeg die ik een heel jaar niet zie en dan doe ik er nog eens een mailtje uit 'hoe gaat het ermee?' 'Zijn er nog mensen die mij iets willen vragen?', maar daar komt weinig op terug. Een heel enkele keer komt er nog iemand naar me toe met een heel persoonlijk verhaal. De student geeft dan aan 'u bent de enige die dit van mij weet'. Dat gebeurt dus alleen als er iets is. Maar ik heb wel het idee dat als ik contact zoek, er altijd een aantal studenten reageren. Dus kennelijk hebben ze soms wel even een setje nodig om toch te komen.

Ik heb al veel goede informatie maar ik ben vooral ook wel benieuwd wat het de student oplevert en hoe toets je dat? En ik ben ook benieuwd naar positieve punten en verbeterpunten binnen de SLB op de opleiding oefentherapie.

Een positief punt van SLB binnen de OT is dat we een kleine opleiding zijn en het ook mogelijk is om persoonlijk contact te ontwikkelen met studenten, dat vind ik zelf heel prettig. Dat is ook waarom studenten als er in het 3^e of 4^e jaar iets niet helemaal loopt en ze kunnen het niet bij bijv. een stagedocent kwijt, dank kunnen ze altijd op de SLB-er terug vallen. Vertrouwenspersoon rol.

Wat ik ook een positief punt vind, ik haak even aan op het onderwerp kleine opleiding. Als een collega een probleem signaleert dan word je toch regelmatig geïnformeerd door collega's, hou die student even in de gaten of misschien wil je even contact opnemen met die student, want het loopt niet helemaal lekker. Zorgen over studenten worden makkelijker onderling uitgewisseld en opgepakt. Dat vind ik heel goed.

Een positief punt vind ik ook dat aan het eind van het eerste jaar als er een positief of negatief studieadvies uitgesproken moet worden, dat je geïnformeerd bent door de student (dat hoop je tenminste) over de situatie die mogelijk een rol kan hebben gespeeld in het feit dat het goed gaat. En dan kan je er voor de student ook zitten en dan wordt er ook naar geluisterd. Soms helpt dit ook voor de student om een extra kans te krijgen of iets anders.

Het is meer een gevoel van ons dat het inplannen van gesprekken belangrijk is om contact met de student te behouden. Om studenten te kunnen monitoren.

Ik weet niet of het onder positieve punten valt, maar een deel van ons werk is ook dat wij gewoon simpelweg op de hoogte moeten zijn omdat ze anders (zowel de decaan) bepaalde dingen niet kunnen aanvragen, bijv. bij de examencommissie. Als de student aanspraak wil maken op faciliteiten bijv. ik heb een rede voor vertraagd studeren of ik heb een rede voor een extra toetsmoment moet de student zelf het initiatief genomen hebben om naar de SLB-er toe te gaan. Maar het lastige is dat een beginnende student daar het belang nog niet van in zien en die komen te laat. Daarom is het zo belangrijk en goed dat we studenten het eerste jaar hierbij helpen door het in hun rooster te zetten. Kijk bij een 4^e jaars kan je zeggen, weet je, als jij niet de verantwoordelijkheid neemt om contact op te nemen dan is het kennelijk niet zo belangrijk.

Aanvulling 4^e SLB-er: Positief is het creëren van groepsbinding en een platform waar in een relatief veilige omgeving om ondersteuning kan worden gevraagd. Problemen kunnen snel worden gesignaleerd en eventueel op worden gelost in de groep als bij het individu. Een verbeterpunt is het ontwikkelen van een programma voor het eerste jaar waar de studenten met en van elkaar leren, samenwerken en oplossingen zien te vinden. In het eerste jaar al op de helft van het jaar iedereen laten wisselen van groep en SLBer (wennen aan het feit dat er meerdere vertrouwenspersonen zijn, groepsprocessen stimuleren) SLB momenten per jaar afbouwen maar wel steeds groepsmomenten blijven houden en onderlinge binding blijven stimuleren, het maturiteitsniveau van samenwerken opschroeven. Eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor eigen problemen daar laten waar ze horen te zijn en ondersteunen waar nodig om hiermee om te gaan. Nadenken overeen paar “vertrouwenspersonen “op de opleiding waar de zwaardere individuele problematiek mee kan worden gedeeld (individuele coaching). Maar dit meer als uitzondering dan als regel. In 3e en 4^e jaar geen SLB meer maar enkel nog vraag gestuurde begeleiding bij een vaste vertrouwenspersoon. Per blok zouden er nog groepsmomenten kunnen worden ingelast op thema zoals: toetsen niet gehaald, mijn planning loop in de soep, wat zijn de mogelijkheden. Hier kunnen studenten ook veel van elkaar leren. Wat zijn de opties? Prachtige workshop...(planning en organisatie).

Hebben jullie het idee dat studenten die verantwoordelijkheid al aan kunnen op deze leeftijd?

Soms overschat je studenten inderdaad. Ik vind het opvallen dat zo eind 3^e jaar begin 4^e jaar vooral de heren gaan ineens een slag maken naar hoe belangrijk het is. Alsof er dan een omslag is. Maar goed dat stoelt nergens op, laten we het empirisch noemen, een empirische bevinding. Dan zie ik dat ze komen, dan zie ik dat ze gerichte vragen hebben. Dan zeggen ze ook van ik had het eerder kunnen weten, maar ik vond het toen nog niet zo belangrijk, maar nu zie ik het belang. Letterlijk worden dat soort dingen dan gezegd. Sommige mensen hebben dit nog wat later, de langstudeerders.

Behalve een kleine groep, dat zijn de langstudeerders. Dat zijn mensen (dit zie ik ook vanuit de examencommissie), al kook je het helemaal voor, al help je ze op alle fronten. Dan kan het nog zijn dat ze het weer af laten weten en hun verantwoordelijkheid niet pakken. Dit heeft vaak ook te maken met de sociale omstandigheden, de hele context waarin hun leven zich bevindt. Als ze helemaal geen contact opnemen, dan spoort er vaak naast de opleiding iets niet.

Je vroeg daarstraks naar het belang van de SLB. Wat ik wel interessant zou vinden, maar dat reikt verder dan jouw onderzoek. Of het aantal langstudeerders toeneemt naarmate je minder begeleiding hebt. Is daar een verband tussen?

Het belang van SLB is ook dat de student vraagt om de zaken op een rijtje te zetten. Dat is de grootste vraag, op een rijtje zetten en inventariseren wat een student wel en niet gehaald heeft.

Wat ik wel interessant vind en wat ik zie in de groep is dat de sterkere studenten elkaar opzoeken en de zwakkere studenten. En ik ben met mijn groep bezig, een indiv. initiatief, om studenten te leren dat ze die student opzoeken die ze wat te bieden hebben en waar ze wat van kunnen leren, oftewel ruilhandel. Dit heb ik gedaan dmv speeddaten. Ze doen hier heel lacherig over, maar ik ben benieuwd wat dit de volgende keer heeft opgeleverd, dat weet ik nu nog niet.

Aanvulling 4^e SLB-er: Ja de studenten kunnen die verantwoordelijkheid aan als maar duidelijk is wat er van ze wordt verwacht, welke mogelijkheden er zijn voor ondersteuning en bij wie ze terecht kunnen op welk moment, individueel of bij verschillende groeps themas: Planning en organisatie, leren leren(leer strategieën) voor toetsen, feedbackmechanismen in een groep enz.

Als je het hebt over verbeterpunten in de SLB? Laatst genoemde is misschien wel een verbeterpunt.

We hebben in de opleiding genoeg samenwerkingsdingen zitten, dat is inhoudelijk.

Maar hoe betrek je studenten meer bij hun studieloopbaan? Jullie noemen het speeddaten, ik heb het inzetten van leeftijdsgenoten genoemd. Mij gaat het er vooral om verbeterpunten vanuit SLB die er voor zorgen dat studenten meer betrokken raken bij hun studieloopbaan. Dus niet dat studenten bij je komen en er zitten omdat het moet, het staat op mijn rooster, maar dat ze de meer betrokkenheid gaan tonen.

Maar betrokkenheid, je hebt verschillende lagen van betrokkenheid, bijv. betrokkenheid met de klas, betrokkenheid met de opleiding. **Ik bedoel betrokkenheid bij je eigen studieloopbaan. Wat mij opviel als SLB-er is dat studenten tegenover je kwamen zitten met 'kom maar op', geef mij maar de adviezen die ik nodig heb. Maar dan ben je niet betrokken bij je eigen studieloopbaan.**

Je zit met een dilemma, je kan inderdaad denken een student zelf moet komen en zijn eigen studieproces in de gaten houden, maar ja je ziet ook weer dat studenten de leeftijd hebben om dat te laten gaan en het leuke en het studentenleven om hun heen veel belangrijker vinden. Daar zit je mee. Laat je daar bovenop zitten of zeg je, indien je me nodig hebt, kom maar. Dat is elke keer weer een weegschaal waar je in zit als SLB-er. Ik denk ook dat het iets persoonlijks is, hoeveel zorg je hebt en hoeveel zorg je geeft.

Als ik jullie zo hoor is het dus wel heel afhankelijk wie je SLB-er is en is daar geen duidelijke lijn in. Is daar verbetering in nodig/mogelijk?

Er is wel een lijn in. Er is een lijn dat je gaat monitoren. Je bent verplicht om de student in beeld te hebben. Dat is de opleiding. Wat ook speelt is dat we nog teren op hoe het was. Ik ben in het verleden SLB-er geweest, ik heb daar veel van geleerd. We hebben als team

SLB-ers veel samengewerkt. Ik denk dat ik daar nog op teer. Ik vraag me af als er een nieuwe docent binnenkomt van een andere opleiding die de geschiedenis niet kent, hoeveel handvatten diegene dan heeft binnen onze opleiding om een goede SLB-er te zijn.

Ik weet van iemand die nu bij me is gekomen (3^e jaars student). Dat loopt nu echt mis. Deze student geeft aan vorig jaar geen enkel gesprek met zijn SLB-er te hebben gehad. Dit jaar een heel kort gesprek en ik ben blij dat dit nu weer veranderd is, want nu weet ik naar wie ik toe moet gaan met problemen. Dat heeft dus wel te maken met wie de SLB-er is op dat moment.

Aanvulling 4^e SLB-er: Ik ben nieuw, ik mis de lijn. Studenten worden onvoldoende gemonitord, alles hangt nu af van of de docent met eigen initiatief of de studenten met eigen initiatief of een onhoudbare situatie. Indien de student wil hoeft deze bij geen enkele bijeenkomst meer aanwezig te zijn dus ja, dat er een jaar geen gesprek heeft plaatsgevonden is niet zo gek.

Wat vinden jullie daar dan van?

Niet iedereen is geschikt als SLB-er misschien, dat denk ik. Ik denk ook dat je je goed moet realiseren dat veel jongeren (ik spreek uit ervaring met mijn eigen kinderen) nog niet altijd het overzicht hebben van wat van ze verwacht en gevraagd wordt. Heel vaak willen studenten het eerst zelf uitzoeken om te laten zien dat ze het zelf kunnen. Zichzelf overschatten. Pas laat aan de bel trekken, op het moment dat ze op het punt komen te staan waarop ze moeten denken, ja kan ik nu nog doorgaan met de studie of niet. Mij valt op dat veel studenten op dat punt pas komen. En dat doen ze dan vaak pas op het moment dat ze al verder in de studie zijn.

Ik haal er nu wel uit dat wij als SLB-ers dus in staat moeten zijn om niet alleen op afroepbasis te werken, maar ook om vragen uit te lokken bij een student. Kan elke docent dat leren en heeft elke docent daar affiniteit mee? Dat is wel een belangrijke vraag.

Aanvulling 4^e SLB-er: dat betekent dan je alleen overzicht hebt over wat er speelt als je vanuit een groep kunt werken met een duidelijk programma en daarna eventueel individueel.

Kunnen jullie begeleiding strategieën benoemen die je inzet?

Ja. Zo gauw ik studenten zie spreek ik ze even aan om te zorgen dat het lijntje er blijft. Contact houden. Proberen te onthouden wat iemand gezegd heeft. Ik gebruik ook heel erg het hier en nu. Op het moment dat ik een vraag aan de groep stel waar niet op wordt gereageerd, dan is dat ook een teken aan de wand. Daar ga ik dan op in 'goh, dat is bijzonder dat jullie geen van allen reageren. Gebeurt dat ook tijdens andere lessen. Ja.. wat doet dat met je leren en contact met docenten?' Dan heb je meteen een inhoudelijk gesprek. Wat ik zelf heel erg gebruik is wat er op dat moment gebeurt. Tijdens de lessen, maar ook tijdens een indiv. gesprek met een student.

En als er iemand met een probleem komt?

Ik probeer heel erg motivational interviewing in te zetten. Afstemmen op de student, je gaat als begeleider gewoon vaak te snel. Kleine stappen maken, dan bereik je vaak wat je wil.

Ik heb vooral bij de heren een provocatieve aanpak. Dat werkt vaak goed, beetje humor gebruiken. Dan ga ik wel uit van een goede relatie met de student.

Ik denk dat we alle drie in staat zijn om in de lagen eronder te kijken. De student verteld iets en om dan verder te kijken. Dat kan je door motivational interviewing, het hier en nu te gebruiken, humor in te zetten. Daar ga je naar op zoek, wat beweegt een student om in z'n achteruit te staan, niet op te komen dagen of problemen wel of niet op tafel te leggen.

Confronterende aanpak helpt soms ook. Ik laat ook wel lijstje maken met voor- en nadelen. Dit werkt vaak heel goed en de volgende keer is het vaak dan opgelost.

Als je nu kijkt naar de SLB hoe die nu loopt, zijn jullie dan tevreden? Is het nu zoals het zou moeten?

Wij gaan aankomend blok D 1^e jaars van 3 1^e jaars groepen er 2 gemaakt worden. Dat is heel pragmatisch omdat er gewoon geen uren genoeg zijn om het anders op te lossen. Dus op basis daar van worden keuze gemaakt en wij maken ons er wel zorgen over wat dit voor studenten betekent. Want sommige studenten gaan nu in 1 jaar naar de 3^e SLB-er. De organisatie en geld bepaalt en niet het studentenbelang bepaalt wat er gebeurt, maar andere dingen bepalen wat er gebeurt en dat is heel jammer. En dat is belangrijk dat iedere keer als je dingen gaat uitzetten er gedacht wordt vanuit studentenbelang en kwaliteit van onderwijs en soms loop je aan tegen het feit dat budgetten niet toereikend zijn, maar daar moet de discussie wel beginnen. Kijkend naar het 1^e jaar begon de discussie omgekeerd en werd er vanuit geld en organisatie gekeken.

Aanvulling 4^e SLB-er: Ik denk dat SLB veel strakker zou moeten worden georganiseerd en niet meer afhankelijk moet zijn van 1 persoon die alles begeleid. Maak een mooi programma voor de groep en zorg voor vertrouwenspersonen. Laat de groepen allemaal wisselen.

Maar zou je dan niet beter kunnen kiezen voor een SLB-er koppelen aan student ipv aan een groep?

Dat kan dus niet. Dat is het pragmatische waar we nu mee zitten. Er is een poppetje die van de SLB wordt afgehaald, omdat hij andere dingen moet gaan doen. Meer studenten worden verdeeld over minder SLB-ers.

Maar je bent misschien nog op zoek naar grote aanwijzingen wat er misschien anders zou moeten? Ik vind het zelf lastig dat ik vanaf het 2^e jaar de studenten toch grotendeels kwijt raak. Dat vind ik jammer. Soms komt dit wel weer terug en ik haal ze er wel weer bij, maar dan sta ik aan het eind van het 4^e jaar een praatje te houden en dan denk ik 'wie zijn dit geworden?' Dat vind ik niet leuk?

Aanvulling 4^e SLB-er: Nee niet een persoonlijke koppeling maken!

Heb je een suggestie hoe we dit kunnen verbeteren? Het ligt dus heel erg bij de SLB-er en de student lijkt onvoldoende betrokken te zijn bij zijn studieloopbaan.

Dat kan dus ook niet meer, onze tijd is volledig ingevuld. Als je dan het SLB stukje erbij zou willen doen. Studenten lopen stage en zijn met andere dingen bezig. Studenten hebben geen behoefte aan een SLB-er die ze er constant bij trekt.

Als we allemaal intervisie docent zouden zijn van onze eigen groep, dan zou het een ander verhaal zijn. Ik vind het wel interessant hoe studenten de SLB ervaren. Of ze zich losgelaten voelen of dat ze weten er is daar een ankertje, als het nodig is kan ik er naar toe. Ik denk als SLB-er, ik ben dat ankertje voor studenten, maar misschien ben ik dat wel helemaal niet. Misschien is dat een andere docent waar de student veel intensiever contact mee heeft, bijv. de stagedocent of intervisiedocent.

Maar goed, jaar 1 en 2 dan lukt het ons nog wel, maar jaar 3 en 4 is lastig. Ik ben benieuwd of we dit moeten verbeteren of dat studenten zeggen 'het is goed zo, we weten dat er een SLB-er is, maar soms vinden we bij de stagedocent steun, want dat kan ook'.

Aanvulling 4^e SLB-er: Literatuur wijst uit → groepsvorming is belangrijk voor de betrokkenheid bij de studie! Dus minder individueel perspectief, meer vanuit de groep, maar wel met persoonlijke aandacht en voldoende eigenheid en veiligheid voor elke student. Leer van elkaar en met elkaar.

Zou het nog een verbeterpunt zijn dat je de SLB en stagedocent aan elkaar koppelt?

Er is wel aandacht voor. De stagedocenten en SLB-er hebben over en weer contact over studenten.

We zijn vooral benieuwd wat studenten vinden van de begeleiding en de opbouw ervan en wat ze nodig hebben. Dat dit niet vanuit ons denken gaat en vanuit ons financiële plaatje en onze organisatie.

Aanvulling 4^e SLB-er: De stagedocent kan altijd doorverwijzen naar de vertrouwenspersoon.

Bijlage 2. Transcriptie interview twee 1^e jaars studenten

Interview twee 1^e jaars studenten.

Datum afgenomen interview: 16 februari 2016

Opleiding Oefentherapie Cesar, Hogeschool Utrecht

Wat kan je vertellen over de studieloopbaanbegeleiding tot nu toe. Hoe ziet dat er voor jullie uit?

Nou, we hebben in blok A maar 1 gesprek gehad en 1 keer een werkcollege waar ze dan in vragen hoe het gaat. Dat is het eigenlijk. **En dat andere gesprek was dat een individueel gesprek?** Ja een individueel gesprek, maar wel heel kort. En een beetje algemeen omdat het in de eerste 2-3 weken van de studie was. Dus je kon toen nog niet zo veel over de studie zeggen, dat ging meer over je thuissituatie, maar daar ging ze ook niet echt diep op in. Ik vond het echt heel algemeen. Ook ging het over wat je doel was van het eerste jaar, bijvoorbeeld je propedeuse halen. **Hoe lang duurde het gesprek?** Ongeveer een kwartier. **Wat was de inhoud van de groepsbijeenkomst?** Dat was in het begin van blok B. Dat ging over hoe de toetsenweek was gegaan en hoe iedereen had gescoord.

Hebben jullie ook les van je SLB-er?

Ja, maar nog niet zo vaak, vorige week voor het eerst.

Dus samenvattend hebben jullie afgelopen jaar 1 individueel gesprek en 1 groepsbijeenkomst gehad. Wat komt er nu aan?

We krijgen nu weer individuele gesprekken, maar die staan gepland voor eind maart. **Er is dus in de tussentijd niks gepland?** Ja, vorige week hadden we een groepsbijeenkomst, omdat 1 toets niet goed was gegaan. Dat ging mee over hoe heb je geleerd en wat zou je anders kunnen doen. Toen zei de SLB-er wel, ik moet snel in gesprek met jullie, maar dat is dan pas eind maart ingepland. Toen hadden we vorige week een andere les van haar en toen zei ze, ik moet nog steeds dat schema maken. En daar kregen we gister eindelijk een mailtje van. **Wat vinden jullie daarvan?** Ik had verwacht dat ik meer geholpen zou worden en dat ze meer betrokken zou zijn. Ze weet eigenlijk niet eens hoe we heten. Het is wel dat ze ons herkent, maar niet dat ze ons bij de voornaam kan noemen. Ik had het ook een keer in de les, toen ging ze de namenlijst langs en er was bijna niemand en toen zei ze ook mijn naam en dat ze een mail had gehad van mij dat ik later zou komen. Toen zei ik 'nou ik ben er gewoon en heb dat niet gemaild'. Of ze vraagt 'wat vind jij, ipv Anouk, wat vind jij ervan?'

En hoe is dat voor jullie? Dat komt niet zo geïnteresseerd over. **Maar je had een verwachting, vertel eens, wat was deze verwachting dan?** Ik kwam van de middelbare af en ik dacht meer dat het net zoals mijn mentor van mijn middelbare school zou zijn. Dat als je vragen hebt, dat je geholpen wordt en dat het voor je wordt uitgezocht. Ik heb zelf niet echt vragen, maar ik hoor van anderen uit de klas dat als ze een vraag hebben ze een antwoord krijgen 'dat weet ik niet' of 'dan moet je die even mailen'. Een keer had ze zelfs geantwoord, 'had je echt een antwoord op deze vraag verwacht?'. **Wat zijn de eigen initiatieven die je hebt genomen naar je SLB-er toe?** Eigenlijk heb ik het tot nu toe niet echt nodig gehad,

alleen vorige week had ik een vraag en toen heb ik haar gemaild. Ik kreeg wel snel antwoord, maar dan is het gelijk van 'dan moet je niet bij mij zijn, maar bij iemand anders'.

Mag ik weten wat de vraag was? Of ik fysio en oefentherapie in 1 kon doen als ik mijn propedeuse zou halen. Toen zei ze, dan moet je Marlies mailen en dat was het. **En was dat voor jou voldoende?** Voor mij was dat voor nu wel voldoende, maar dan heb ik pas een gesprek op 20 maart, terwijl ze weet dat ik het met haar ergens over wil hebben namelijk dat ik 2 opleidingen in 1 wil doen en daar moet ik me voor 15 maart voor inschrijven. **En heb je dat ook aangegeven?** Nee nog niet, want ik heb die mail pas 2 dagen geleden gekregen, maar dat kan ik nog wel doen. Terwijl anderen niks te bespreken hebben en die worden eerder ingepland. Niet dat ze kijkt naar wie haar echt moeten spreken en daar de afspraken op plant.

Wat zou je de SLB voor cijfer geven tot nu toe op een schaal van 0-10. 10 is top en 0 is dramatisch slecht?

Ik denk wel een 6. **Waar koppel je die voldoende dan aan?** Als je mailt krijg je wel meteen antwoord, maar je komt haar tijdens de opleiding niet voldoende tegen zodat we elkaar leren kennen. **En hoe is dat voor jou?** Wel hetzelfde. Het is ook meer dat ik haar tot nu toe niet echt nodig heb gehad. Anderen in de klas geven haar denk ik een lager cijfer. **Want je zegt wel dat je verwachtingen had en dat je meer hulp had verwacht, kan je me dan vertellen waar je dan die hulp in had gewild?** Dat je wat meer met haar zou praten, haar meer zou zien en dat het persoonlijker zou worden. Nu is het nog best wel een leraar die je voor het eerst ziet. **Waar je nog niet een andere band mee hebt als met andere docenten?** Ja klopt. Met andere docenten hebben we veel meer contact omdat we daar veel meer les van hebben. Docent D&I bijvoorbeeld die zie we 6 uur per week. Zij regelt meer voor ons dan onze SLB-er. Zij geeft ook tips en adviezen die ons verder helpt.

Wat zijn de positieve ervaringen vanuit de SLB tot nu toe?

Aan de ene kant is het ook wel positief dat je niet heel vaak SLB hebt als je het niet nodig hebt, dat is eigenlijk het enige positieve. Er staan niet heel veel geroosterde SLB uren en die tijd kan je dan in andere dingen stoppen. **Hoe is dat voor anderen uit de klas denk je?** Sommige zouden er wel wat aan hebben als er meer achter ze aan wordt gezeten. Zeker bij diegene waarbij de toetsen in de eerste periode niet goed zijn gegaan en daarna in de 2^e periode hetzelfde probleem hebben. Het is nu op z'n beloop gelaten.

Verbeterpunten binnen de SLB? Meer inplannen zeggen jullie? Zijn er nog andere verbeterpunten? De overgang is heel groot van de middelbare naar het HBO. Het lukt wel, maar het is toch wel fijn als je een goede band met iemand hebt. Stel er gebeurt een keertje iets dat je naar iemand toe kan gaan waar je je prettig bij voelt en je verhaal kan doen. **Hoe was het voor jou geweest als er een overdracht was geweest van de mentor van je middelbare school naar de SLB-er van het HBO?** Dat was wel fijn geweest. Dan weet ze een beetje wat voor type je bent of hoe je te werk gaat. En de vakken waar je slecht in was en of dit nog steeds lastig gaat. Ik had dan 1 slecht vak en dat wist mijn mentor. Nu begin je opnieuw en dan weet ze dat eigenlijk helemaal niet.

We hadden het over verbeterpunten. Jullie zeggen meer contact, dat is belangrijk. Jullie geven wel aan dat als je mailt, dan krijg je antwoord, is dat een positief punt? Ja, nou ja. Ik had wel een normaal antwoord, maar soms geeft ze ook een antwoord 'daar kan ik

je niet mee helpen'. Dat is ook wat ik ten opzichte van de middelbare anders vind. Dan zocht je mentor dat uit en nu moet je het echt allemaal zelf uitzoeken. En ook niet dat ze zegt 'dat kan je daar vinden', maar eerder 'ik weet het ook niet', ipv dat ze het navraagt bij collega's. Deze keer was er iets fout gegaan met het invoeren van de AFPB cijfers en dan gaat ze er niet even achter bij de mensen die het hebben ingevoerd en ik hoor wel als het is geregeld. Als ik SLB-er was zou ik wel een beetje in paniek zijn als 3 of 4 mensen niks te horen hebben gekregen over AFPB. Vooral nu in het eerste jaar.

Jullie vertelden eerder dat er een groepsbijeenkomst is geweest en dat het ging over een toets die niet goed is gegaan. Kunnen jullie iets meer over de inhoud vertellen? Wat hebben jullie dan besproken?

Ze ging iedereen apart vragen 'hoe heb je geleerd en wat zou je anders doen een volgende keer?' 1 student uit de klas had als enige de toets gehaald, dus toen zei ze, dan kan diegene de volgende keer haar samenvattingen rond sturen, want daar zit waarschijnlijk wel goede informatie in. Dat was het eigenlijk. **Hebben jullie nog iets opgepikt uit deze bijeenkomst?** Nou eigenlijk niet want eentje begon met ik heb te weinig spieren geleerd en toen zei de volgende precies hetzelfde. **En hoe vond jij het dat jouw samenvattingen de klas rond moesten de volgende keer?** Ik vond het wel een gek advies van haar. Prima om het te doen, maar dan wordt er ook niet bij de anderen aan het touwtje getrokken. Dan denken mijn klasgenoten ook, dat kunnen we van haar krijgen en hoeven wij niks meer te doen terwijl eigenlijk moeten ze juist peper in hun reet krijgen om meer voor dat vak te gaan doen.

Heel concreet, jullie zijn net startend op de opleiding en heel positief zijn jullie niet over de SLB tot nu toe en dat mag ook. Wat zijn jullie adviezen om de SLB te verbeteren?

Iets meer doorvragen naar persoonlijke situaties. Meer concrete adviezen waar je naar toe kan, bijvoorbeeld decaan. **Ik hoor jullie ook zeggen dat de stap van middelbaar naar HBO groot is, ervaart iedereen uit de klas dat zo?** Ik heb vorig jaar een andere opleiding gedaan en het verschil daar was dat ik veel meer les van mijn SLB-er had en daardoor kenden we elkaar veel beter. Het was niet zo dat hij alles uitzocht zoals op de middelbare school, maar hij checkte wel bij ons of dingen liepen. **Als het goed is hebben jullie elk blok individuele gesprekken en een groepsbijeenkomst?** Ze staan wel ingepland, maar ze gaan niet door. **Krijgen jullie dan een mail en reageert niemand daar op?** Nee, we krijgen helemaal geen mail. Maar ik moet wel zeggen, dat soms de indiv. gesprekken van 18.00 – 20.00 's avonds gepland staan. Dan vind ik het ook wel logisch dat het niet doorgaat. Als er dan een mail gestuurd zou worden voor een afspraak, dan kan waarschijnlijk toch niemand.

Bijlage 3. Transcriptie interview 3^e jaars student

Interview 3^e jaars student.

Datum afgenomen interview: 16 februari 2016

Opleiding Oefentherapie Cesar, Hogeschool Utrecht

Wat kan je vertellen over hoe de SLB er tijdens jouw studie uit ziet?

Je hebt 1 x per blok een gesprek met je studieloopbaanbegeleider. En dan gaat het over hoe het gaat en als je meer begeleiding nodig hebt kan je gewoon mailen. Dan heb je eigenlijk vrij snel weer een gesprek.

En moet jij daar initiatieven in nemen of neemt je slb-er daar initiatieven in?

Voor het gesprek wat de SBL-er met je wil per blok neemt de SLB-er contact op. Maar als je meer hulp nodig hebt kan je als student mailen en moet je zelf aan de bel trekken.

En als je kijkt naar het 1^e, 2^e, 3^e jaar en hoe de opbouw is?

Ik heb zelf heel vaak contact gezocht met SLB-er, dus ik ben niet zo vaak bij de geplande momenten geweest, omdat ik al regelmatig contact had.

Waren deze geplande momenten individueel of in de groep?

Verschillend. Individueel en in de groep. Het is maar net waar de SLB denkt dat de groep op dat moment behoefte aan heeft. Maar het vervalt ook heel vaak. Dan mailen ze of het nodig is en als er niemand reageert, dan vervalt gewoon het SLB-uur. Dat is best wel vaak gebeurt.

Zit er wel een verschil in het 1^e, 2^e, 3^e jaar?

Nee, voor mijn gevoel niet echt nee.

Wat leveren de gesprekken met je SLB-er je op?

Voor mij geeft het duidelijk over hoever ik in mijn studie sta en om plannen te maken over hoe nu verder. Tentamens en dat soort dingen allemaal. En het is voor mij ook een moment dat ik mijn hart kan luchten. Waar ik dan mee zit, kan ik wel kwijt en daar helpen ze dan bij.

Dus hoe je studie er voor staat en je hart luchten. Heb je nog voor meer dingen SLB nodig?

Dit zijn wel de belangrijkste dingen en ook als je vertraging op loopt, kunnen ze daar bij helpen.

En dan, wat gebeurt er dan?

De SLB-er kijkt dan in hoeverre hij kan helpen en anders word je doorgestuurd naar de decaan, om met de decaan te praten en de decaan regelt dan van alles voor je. De eerste

doorverwijzing naar de decaan verloopt via de SLB-er en daarna verloopt het contact met de decaan.

Wat zet de SLB-er in aan begeleidingsstrategieën om jou als student verder te helpen?

Ze kijken naar hoe je ervoor staat en maken aan de hand daarvan een plan hoe je het moet gaan doen. **Wie maakt dat plan?** De SLB-er samen met de student met wat de SLB-er het beste lijkt voor de aankomende tijd. Bijvoorbeeld als je tentamens niet gehaald hebt, om dan eerst de focus te leggen op de niet gehaalde tentamens en dan pas op de nieuwe tentamens omdat je daar dan wel weer een herkansing voor hebt. Of wat het beste is wat je op dat moment kan doen, bijvoorbeeld eerst 3^e jaars vakken afronden en dan 4^e jaars vakken. Ze helpen je gewoon een plan maken hoe je met zo min mogelijk vertraging de studie kan doorlopen.

En die gesprekken die je dan hebt, hoe verlopen die gesprekken?

Eerst vragen ze hoe het met je gaat en dat soort dingen. En aan de hand daarvan kom je op het punt waar je echt voor kwam en ja dan ga je het daar over hebben en maken ze een plan en ga je eigenlijk samen kijken wanneer je het beste wat kan doen en of het fysiek of geestelijk mogelijk is en dat komt dan in het plan.

Heb jij nav zo'n gesprek het gevoel de verantwoording te hebben over dat plan?

Dat hebben we samen gemaakt, maar ik heb de verantwoording me te houden aan het plan. Ik moet het wel zelf doen en kan niet achteraf zeggen dat ik het door mijn SLB-er niet heb gehaald. Dat ligt echt bij jezelf.

Nog even over de inhoud van de gesprekken. De manier van vragen stellen, kan je daar wat over vertellen? Jij hebt meerdere SLB-ers gehad, misschien zit daar ook wel een verschil in.

Het is wel heel belangrijk om een klik te hebben met je SLB-er. Als er geen klik is, ga je ook niet alles vertellen. De SLB-ers hebben allemaal wel dezelfde opbouw. Eerst vragen hoe het met je gaat en dan je op je gemak laten voelen. Als je je op je gemak voelt ga je ook meer vertellen.

Stellen de SLB-ers dan bijvoorbeeld meer oplossingsgerichte vragen, is het meer vraaggestuurd of stellen ze gesloten vragen?

Nee, ik denk wel oplossingsgerichte vragen. **Als je terug kijkt naar het gesprek van net wat je had met je SLB-er, kan de een voorbeeld noemen?** Net ging het vooral over wie ik was er wat er bij mij heeft gespeeld in de afgelopen jaren. Zij kent mij namelijk nog niet. En daarna ging ze kijken in mijn osiris cijferlijst en daar zag ze geen problemen behalve lichamelijke klachten. Over mijn lichamelijke klachten moet ik haar op de hoogte houden, omdat ik ook weer terug moet naar het ziekenhuis en nav daarvan heeft de SLB-er gevraagd om weer contact op te nemen met haar. Dat moet ik dan wel zelf doen en we hebben afgesproken dat ik binnen 5 weken weer contact op neem met haar. Ik loop nu stage dus ben daar zelf verantwoordelijk voor. Dan maken we weer een afspraak om te kijken hoe het verder gaat en hoe het op stage gaat.

En hoe is het dat zij die verantwoording bij jou legt om contact met haar op te nemen?

Ik vind het zelf wel fijn dat ik dingen zelf kan plannen en dat dingen niet voor mij gepland worden. Ik heb ook veel dingen ernaast waar ik naar toe moet, dan vind ik het wel fijn dat ik het zelf allemaal kan plannen. Ik kan natuurlijk ook reageren op een afspraak die de SLB-er plant, maar dan voel ik me weer opgelaten dat ik dan niet kan. Als ik het zelf regel geef ik meestal 5 opties en dan kunnen hun daar uit kiezen.

Je hebt aangegeven heel veel verschillende SLB-ers te hebben gehad, hoe is dat voor jou als student?

Ik vind het niet zo fijn. Dan ga ik net iemand vertrouwen en dan gaat diegene weer weg. Dat is wel weer lastig om elke keer opnieuw iemand te moeten gaan vertrouwen. Ik heb dan ook wel een lastige situatie met m'n gezondheid elke keer. En als ze elke keer dan weer weg gaan na een jaar, is dat niet heel fijn. Ik heb hetzelfde met de decaan, ik heb nu de 3^e decaan. Dan heb je net alles verteld en dat hij weer weg. Ik weet niet, je komt dan niet echt verder. Het houdt mij wel tegen ofzo, omdat je alles weer opnieuw moet vertellen, terwijl ik juist verder wil. Maar hun moeten mij dan eerst weer leren kennen en moeten m'n hele achtergrond weten voordat er weer stappen gezet kunnen worden. Dat vind ik wel een nadeel.

Heb je een idee hoe dat beter zou kunnen lopen?

Je kan moeilijk zeggen dat iemand moet blijven. Maar wat wel kan is dat je met 2 SLB-er een gesprek kan voeren en zelf kan kiezen met wie je een klik hebt. Want als je dan weer een nieuwe hebt waar het niet mee klikt, dan is het ook over eigenlijk. **Je bedoelt vanaf het eerste jaar?** Nee, gewoon als je SLB-er weg gaat bijvoorbeeld, dat je dan 2 opties krijgt voor nieuwe SLB-ers waar je een keuze uit hebt. Niet dat je er 1 toegewezen krijgt en dat is het dan. Het is namelijk belangrijk dat het klikt als je je gevoel een beetje kwijt kan. Het is misschien wel meer werk voor de opleiding, maar ik denk wel dat de opleiding daar beter van kan worden. **En in wat voor opzicht beter?** Uhm, gewoon dat je dan de groei van de studenten niet echt tegen houdt. Ik weet niet of dat echt het juiste woord is, maar omdat je elke keer opnieuw alles moet vertellen en als het dan niet klikt, ja dan zal ik nooit alles gaan vertellen. **En wat vind je van de overdracht van de ene naar de andere SLB-er, zie je dat daar overdracht in is?** Meestal komt er een mail van de SLB-er met 'ik stop ermee' en dit word je nieuwe SLB-er en voor de rest helemaal niks. Het is niet dat je echt overgedragen wordt. Het zou wel fijn zijn om samen met de oude en nieuwe SLB-er een moment hebt. Het is misschien wel volwassen onderwijs, maar toch dat soort dingen vind ik wel dat de oude SLB-er aan de nieuwe SLB-er overdraagt. Het hoeft geen uur te zijn, al is het een kwartier. Niemand weet nu bijvoorbeeld in welke klas ik zit en ik heb mijn oude SLB-er gemailld en die weet het ook niet, die dacht dat ik het wel wist. Ja, dan heb ik zoiets waar is het dan mis gegaan. Ik sta nergens op lijsten, ik moet er zelf achteraan mailen of ik daar bij opgezet kan worden.

Als je kijkt naar je eigen betrokkenheid bij je studieloopbaan, hoe betrokken voel jij je dan?

Ik voel me wel betrokken. Ik weet wat ik moet gaan doen en ik weet wat ik moet presteren om mijn diploma te gaan halen. Dat hebben ze me allemaal wel heel duidelijk uitgelegd tijdens de SLB. Ik vind het fijn om met mijn SLB-er samen te kijken hoe ver ik nu ben en wat

ik dan nu moet gaan doen. Ik ben me wel bewust van wat ik allemaal moet doen en in welke tijd. **Op het moment dat jij een gesprek wil en een mail stuurt voor een afspraak?** Meestal binnen een week of 2 weken heb ik dan wel een gesprek ja.

Zou jij mij 3 verbeterpunten kunnen noemen vanuit de studieloopbaanbegeleiding die er voor kunnen zorgen dat jij nog meer betrokken wordt? We hebben net bijvoorbeeld al gesproken over een betere overdracht van de ene naar de andere SLB-er. Dat is er inderdaad een, een betere overdracht. Toch vaker de groepsmomenten wel door laten gaan, ondanks dat niemand reageert. Ik ken mijn klas helemaal niet, ik heb daar helemaal geen band mee. Zo krijgen diegene die bijvoorbeeld een jaar overdoen of iets, krijgen toch een betere band met de nieuwe groep en ook gelijk met je SLB-er. Niet te makkelijk de groepsmomenten afzeggen. **Want de afzegging komt vanuit de SLB-er?** Ja die mailen dan, is er genoeg animo voor. Als er dan niemand terug mailt dan gaat die les niet door. Ik heb dan zoiets als je het wel door laat gaan, diegene die dan wel komen, leren elkaar dan ook beter kennen. Dat is wel de verantwoording van de SLB-er. Hij kan wel mailen met de vraag is een groepsmoment nodig, maar de SLB-er kan ook denken dat het gewoon nodig is voor de onderlinge band in de groep.

Helder, dus groepsmomenten door laten gaan, betere overdracht hoor ik je zeggen, heb je nog een verbeterpunt binnen de gesprekken? Met die betere overdracht zou je een gesprek kunnen hebben met je oude en nieuwe SLB-er zodat het beter in elkaar overloopt en alle informatie over wordt gedragen. Dat je geen zwervende informatie hebt, wat ik nu zelf ervaar. **En wat voor rol heb jij daarin als student?** Ik zou het zelf ook aan kunnen vragen, maar daar heb ik op dat moment niet over nagedacht. En de laatste keer kreeg ik van de vorige SLB-er een mail en toe was ze daarna ook meteen vertrokken. Toen gaf de SLB-er aan, ik ben je vergeten te zeggen dat ik ga stoppen. Dan kan ik weinig meer regelen.

Wat vind je positieve punten binnen de SLB waarvan je zegt, daar heb ik tot nu toe heel veel aan gehad?

Ze helpen je wel altijd heel goed. Als je hulp nodig hebt, geven ze het wel. Ze helpen je als je je niet goed voelt of wat dan ook. Ze helpen je dan om het beste uit je studie te halen en uit jezelf. **Nog meer punten?** Ik vind het altijd wel fijn om een gesprek te hebben. Het is wel goed dat als je een gesprek wilt, dat het vrij snel kan. Het is niet dat je eerst nog een maand moet wachten.

Als jij nou kijkt naar hoe je begonnen bent in het eerste jaar en waar je nu staat en de opbouw binnen de SLB. Hoe vind je dat?

Het zorgt er wel voor dat je zelf je dingen moet gaan regelen en dat je steeds meer zelf moet gaan doen en gaan regelen. Je kan zelf aan de bel trekken. Het is wel goed dat de begeleiding minder wordt en dat je minder aan de hand wordt genomen. **Is de opbouw van 1^e en 2^e jaar intensiever en 3^e en 4^e jaar wat minder intensief, is dat een goed opbouw naar jouw idee?** Ja, want in het begin kom je bijvoorbeeld van de HAVO en is alles anders op het HBO. Je wordt dan wel in het diepe gegooid en het is dan wel fijn dat je geholpen wordt met het vinden van een goed weg binnen de studie.

Bijlage 4. Transcriptie interview 4^e jaars student

Interview 4^e jaars student.

Datum afgenomen interview: 22 februari 2016

Opleiding Oefentherapie Cesar, Hogeschool Utrecht

Wat kan je vertellen over hoe de studieloopbaanbegeleiding er tijdens jouw studie uit ziet?

In mijn eerste jaar heb ik verschillende keren SLB gesprekken gehad, dit waren volgens mij verplichte gesprekken. Voor mij was er nooit wat bijzonders, hooguit even doornemen hoe mijn cijfers waren en of alles goed ging. Datzelfde geldt ook voor het 2^e jaar. In het 2^e jaar liep ik ergens tegenaan, dat ging over voor mezelf opkomen en dat kwam uit mijn stage. Toen heeft mijn SLB-er mij geholpen door de training 'sterk op stage' voor te leggen. Deze training heeft mij heel veel geholpen, dus dat was heel fijn. In het 3^e jaar kreeg ik een nieuwe SLB-er en die ik heb sinds die tijd niet meer gezien. **Zowel het 3^e als het 4^e jaar niet?** Ja, klopt.

In het 1^e en 2^e jaar heb je individuele gesprekken gehad, maar ook groepsbijeenkomsten? Ja, dat was ik even vergeten, maar dit klopt. Ik weet niet meer precies wat er besproken is. We gingen volgens mij in op de toetsen of dingen die niet liepen, wat moeten we doen? In mijn geval, ik treed niet zo op de voorgrond en liet de groep vooral het woord doen. In onze klas liep dat altijd wel goed. We bespraken het ook met z'n allen als er iemand gestopt was, wat is er gebeurt en hoe en wat. Volgens waren dat de meest besproken dingen.

Weet je hoe het komt dat de SLB in het 3^e en 4^e jaar niet van de grond kwam of dat je er geen gebruik van hebt gemaakt?

Ik denk dat dit komt doordat je dan iets zelfstandiger moet zijn misschien. Dat ze er dan vanuit gaan dat je meer zelf moet doen en zelf moet sturen, vermoed ik. Er is in het 3^e jaar wel een keer een uitnodiging geweest van een gezamenlijke bijeenkomst in het FG-cafe, maar dit was op een dag tijdens stage, dus dit kwam heel moeilijk uit. En er zijn uiteindelijk ook maar een paar mensen geweest geloof ik, ik zelf niet. Sindsdien heb ik eigenlijk niks meer van mijn SLB-er gehoord.

Heb jij uitnodigingen gehad voor individuele gesprekken? Nee.

Dus samenvattend. In het 1^e en 2^e jaar individuele gesprekken en groepsbijeenkomsten en in het 3^e en 4^e jaar heb je geen gebruik gemaakt van SLB. Ja, dit klopt. **Wat vind je daar van dat het er in het 3^e en 4^e jaar opeens helemaal niet meer was?** Dit vond ik best wel een grote overgang. Ik vind het zelf heel lastig om aan te geven dat het niet zo goed gaat, misschien heb ik ergens hulp bij nodig. Dat is ook een leerpunt. Dus voor mij is het best een grote drempel om hulp te vragen, dus af en toe is een verplicht gesprek ook fijn om te bespreken hoe het gaat, of je ergens tegenaan loopt en is er eventueel iets wat er aan gedaan kan worden. Ergens heb ik dit dat wel gemist ondanks dat

ik dat in het 3^e en 4^e jaar niet echt nodig heb gehad. Maar met name dat ik wel dacht, ik moet eigenlijk even mijn SLB-er benaderen omdat ik bijvoorbeeld geen flauw idee heb wat ik wil gaan doen bijvoorbeeld en dat schiet er dan elke keer bij in. Ik heb uiteindelijk een studieadviseur benaderd ipv de SLB-er, dit is ook iemand van de hogeschool. Ik heb diegene direct benaderd. **Wat is de rede dat je SLB-er daar niet bij hebt geschakeld?** Dat wilde ik wel doen, maar een klasgenoot had dat ook gedaan en ik dacht dat is eigenlijk wel een goede en uiteindelijk kwam ik toch bij die studieadviseur. Misschien dat een studieadviseur ook meer weet over de inhoud van opleidingen en hoe je daar bij kan komen. Specifiek weet je SLB-er dat natuurlijk ook niet, behalve dat je SLB-er jou wat beter kent en daarin betere adviezen kan geven, maar aan de andere kant, mijn SLB-er heb ik bijna nooit gezien en kent mij eigenlijk niet.

Wat hebben de gesprekken die wel hebt gehad met je SLB-er je opgeleverd?

Iemand die er altijd nog is, een soort backup waar ik wel naar toe kan als er iets. Dat idee vond ik wel fijn. Ik heb uiteindelijk wel de training 'sterk op stage' gedaan en die heeft mij veel gebracht, dus dat was wel een extra duwtje in mijn rug waar ik sterker uit ben gekomen in stages maar ook daar buiten.

Kan jij naar voren halen welke begeleiding strategieën er vooral ingezet werden door de SLB-er? Wat werd er van jou gevraagd in tijdens de SLB?

Zelfsturing voornamelijk. Dat je uiteindelijk wel moet aangeven als het niet zo lekker loopt. **Werden er bijvoorbeeld bepaalde gesprekstechnieken gebruikt?** Ik heb dat niet doorgehad. Misschien wel bepaalde technieken, ik ken zelf motivational interviewing, maar heb ik niet bewust gemerkt.

Wat in de begeleiding heeft jou echt verder geholpen?

Door als ik ergens tegenaan liep er samen gekeken werd naar wat is er dat zou kunnen helpen. Bij mij is er toen haptotherapie geadviseerd en de training sterk op stage. Dit is geadviseerd door de SLB-er en ik heb uiteindelijk de training gevolgd.

Je zei in het begin ook dat je samen met de SLB-er de dingen op een rijtje hebt gezet, hoe was dat voor jou?

Ik had zelf het overzicht wel goed, maar aan de andere kant is het wel fijn om even zo'n evaluatiemoment te hebben als een soort van stok achter de deur. Ik hoor medestudenten zo vaak zeggen dat ze een afspraak hebben met hun SLB-er en dat ze dat onzin vinden, er is niks aan de hand en ik sta binnen 5 minuten weer buiten. Dit is misschien wel zo, maar ik vind het wel fijn om gewoon een gesprekje te hebben ook al komt daar niks bijzonders uit.

En de manier hoe de SLB in de opleiding is weg gezet, vind jij daar ook belemmeringen of negatieve kanten aan zitten?

In de eerste twee jaar niet, vond ik het eigenlijk gewoon goed. In het 3^e en 4^e jaar is de drempel om naar je SLB-er te gaan groot. **Ook omdat jij een wisseling had van SLB-er?** Ja dat helpt niet mee. **Heb jij in het 3^e en 4^e jaar wel dezelfde SLB-er gehouden?** Ja.

Kan jij vanuit de SLB drie punten benoemen die jij heel goed vond?

- Persoonlijk
- Dat mijn SLB-er mij ook echt wilde helpen en ging op zoek naar wat bij mij past.
- Het heeft me geholpen en nieuwe inzichten gegeven. Een duwtje in de rug.

Kan je ook drie verbeterpunten noemen die er voor zorgen dat studenten meer betrokken worden?

Voor mij persoonlijk geldt ook in het 3^e en 4^e jaar misschien nog een gesprek, al is het jaarlijks om te kijken hoe het gaat. Desnoods mailcontact met hoe gaat het. Dat zou ik wel prettig vinden. Groepsbijeenkomsten, maar die zijn er al. Deze zijn nuttig omdat je dan als klas dingen kan bespreken waar je tegenaan loopt en waar je dan ook met elkaar over kan sparren. Dit leverde ook concrete stappen op, dus dat was heel goed.

Kan je een verbeterpunt noemen waardoor jij als student meer mede-eigenaar wordt van je studieloopbaan? Het belang er van gaat zien?

Uiteindelijk moet je het wel zelf gaan doen, je zit op het HBO en verwacht ik dat je als student het nut er ook van in gaat zien. Ik maak zelf keuzes zoals die studie adviseur die voor mij van belang zijn. **Had jij het prettig gevonden als je dat wel met de SLB-er had kunnen bespreken?** Ja eigenlijk wel, dat was prettig geweest. Dit had ook via skype of mail gekund.

Wat geef je de SLB voor cijfer?

In z'n geheel een 7 door mijn ervaringen in het 1^e en 2^e jaar.

Bijlage 5. Vragenlijst

Vragenlijst studieloopbaanbegeleiding opleiding Oefentherapie Cesar

Beste student,

voor mijn onderzoek heb ik input nodig van jou om een inhoudelijk beeld te krijgen over de studieloopbaanbegeleiding tijdens je studie. Wil jij onderstaande vragenlijst invullen en naar mij terug sturen? De vragenlijst bevat gesloten en open vragen. Dit onderzoek is gebaat bij het zo volledig mogelijk beantwoorden van de vragen. Je bent maximaal 15 minuten bezig met invullen.

Hartelijk dan voor je medewerking.

Vriendelijke groet, Joni Waagmeester (Student Master SEN)

***Vereist**

In welk studiejaar zit je? *

- ☐ Studiejaar 1
- ☐ Studiejaar 2
- ☐ Studiejaar 3
- ☐ Studiejaar 4
- ☐ Langstudeerder

Hoeveel studieloopbaanbegeleiders heb je tot nu toe gehad? *

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Wat betekent dit voor het verloop van je studie? *

**Hoe tevreden ben je over de studieloopbaanbegeleiding tijdens de
individuele gesprekken? ***

- ☐ Zeer tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Zeer ontevreden

Wat is goed en wat is je tip? *

Hoe tevreden ben je over de studieloopbaanbegeleiding tijdens de groepsmomenten? *

- ☐ Zeer tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Zeer ontevreden

Wat is goed en wat is je tip? *

Heeft de studieloopbaanbegeleiding je ondersteund in het behalen van je studie? *

- ☐ Zeer tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Zeer ontevreden

Wat is goed en wat is je tip? *

Heeft je studieloopbaanbegeleider kritische vragen gesteld die hebben aanzet tot reflectie van je eigen studieloopbaan? *

- ☐ Zeer tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Zeer ontevreden

Wat is goed en wat is je tip? *

Welke begeleidingsstrategieën heeft jouw studieloopbaanbegeleider gebruikt? Klik aan welke je herkent *

- ☒ Contact maken en contact houden
- ☒ Motivational interviewing
- ☒ Oplossingsgerichte vragen
- ☒ Open vragen
- ☒ Gesloten vragen
- ☒ Adviserende begeleiding
- ☒ Provocatieve aanpak

- ☒ Zelfsturende aanpak
- ☒ De dialoog tussen SLB-er en student
- ☒ Anders:

Heeft je studieloopbaanbegeleider jou verantwoordelijk gemaakt voor je eigen studieloopbaan? *

- ☐ Zeer tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Zeer ontevreden

Wat is goed en wat is je tip? *

Heeft de studieloopbaanbegeleiding je betrokkenheid bij je eigen studieloopbaan vergroot? *

- ☐ Zeer tevreden
- ☐ Tevreden
- ☐ Ontevreden
- ☐ Zeer ontevreden

Wat is goed en wat is je tip? *

Welk cijfer zou je aan de studieloopbaanbegeleiding geven? *

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Mogelijkheid voor aanvulling op bovenstaande vragen

Dank je wel voor het invullen van bovenstaande vragenlijst!